

3 proc. PKB na obronę. „Zakończył się szczęśliwy okres pokoju” »12-13

Już nie oblegamy polskich sklepów »14

Przedszkole „Bangelė”, w którym nauka i zabawa idą w parze »16-17

Będą rekompensaty za ogrzewanie »28

17. zjazd Związku Polaków na Litwie. Waldemar Tomaszewski ponownie prezesem



Fot. Marlena Paszkowska, l24.lt

W sobotę 29 czerwca w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbył się 17. zjazd Związku Polaków na Litwie. Na zjeździe wybrano przewodniczącego organizacji. Prezesem ponownie został europoseł Waldemar Tomaszewski. Jego kandydaturę poparło 310 delegatów. Kadencja potrwa trzy lata. »2

30-lecie traktatu o przyjaźni: konferencja w Warszawie »8-9

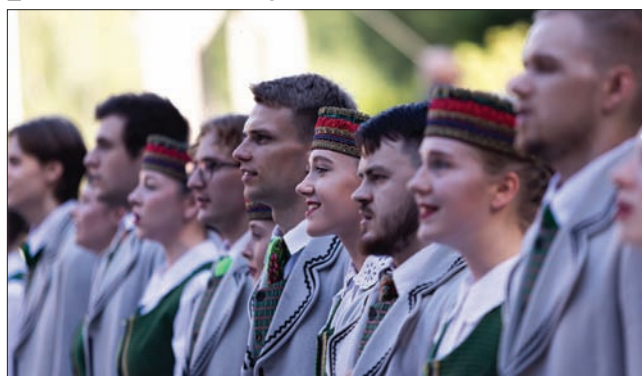


ISSN 1392-0405



9 771392 040028

Jubileuszowe Święto Pieśni przeniosło się do Wilna »10



**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds.online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojć,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkievicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński“

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

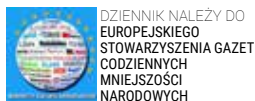
Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie prawo
do skracania i radiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*



Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Mini-
strów w ramach konkursu Polonia
i Polacy za Granicą 2023-2024.

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsa-
miana z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Mini-
strów i Fundacji „Pomoc Polakom na
Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

17. zjazd Związku Polaków na Litwie. Waldemar Tomaszewski ponownie prezesem

Na 17. zjeździe ZPL wybrano przewodniczącą organizacji. Pre-
zesem ponownie został europoseł Waldemar Tomaszewski.

Zdaniem przewodniczą-
cego ostatnie trzy lata nale-
żały do pomyślnych. „Zwią-
zek Polaków na Litwie się
wzmocnił. W 2021 r., kiedy
objąłem stanowisko — ZPL
miał kilkadziesiąt tysięcy za-
dłużenia, teraz jesteśmy 40
tys. na plusie. Zwiększyła się
ilość członków, 700 nowych
osób przybyło, wszystkie od-
działy zostały zachowane.
Generalnie jest dynamiczny
rozwój, jest on wzmocniony,
o tym też świadczą licznie
przybyli goście. Ogrom wy-
konanej pracy został dzi-
siaj przedstawiony zarówno
w referacie prezesa ZPL, jak
również przez poszczegól-
ne oddziały” — oświadczył
zebrany Waldemar Toma-
szewski. Polityk dodał, że
obecnie największym priory-
tetem organizacji jest walka
o polską oświatę na Litwie.

Jest to jego druga kaden-
cja. Po raz pierwszy Toma-
szewski został wybrany na
prezesa ZPL w 2021 r. Wcze-
śniej długoletnim prezesem
ZPL był Michał Mackiewicz.
Tomaszewski od 1999 r. jest
prezesem Akcji Wyborczej
Polaków na Litwie — Związ-
ku Chrześcijańskich Rodzin.
Decyzję o kandydowaniu
na przewodniczącego ZPL
Tomaszewski podjął, aby
ukrócić dyskusję w społe-
czeństwie polskim na Litwie.
„Powstały jakieś dyskusje
niepotrzebne, co osłabia
polską społeczność” — mówił
przed trzema laty polityk.

W tym roku ZPL obchodzi
35. rocznicę istnienia. „Na
pewno będziemy świętowali
100-lecie, jestem co do tego
przekonany. To jest orga-
nizacja, która jest nie tylko
bardzo ważna, ale bardzo



29 czerwca w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbył się 17.
zjazd Związku Polaków na Litwie **Fot. Marlena Paszkowska,
l24.lt**

potrzebna nam, Polakom
na Litwie. Doczekamy się
i 100-lecia, i większych jubi-
leuszy, bo to jest organizacja
ponadczasowa” — oświadczył
w DKP Tomaszewski.

Na sobotni zjazd przy-
było wielu gości. Na sali był
obecny ambasador RP na
Litwie Konstanty Radziwiłł,
posłowie na Sejm RP An-
drzej Tomasz Zapalowski,
Tadeusz Samborski oraz
posłowie litewskiego parla-
mentu, Rita Tamašunienė
i Czesław Olszewski.

Związek Polaków na Li-
twie, który liczy ponad 10 tys.
członków, jest najbardziej
liczną polską organizacją na
Litwie. Historia organizacji
sięga 1988 r., kiedy powsta-
ło Stowarzyszenie Społecz-
no-Kulturalne Polaków na
Litwie. Wśród założycieli
pierwszej niezależnej pol-
skiej organizacji w Wilnie po
II wojnie światowej byli: Jan
Ciechanowicz, Ryszard Ma-
ciejkianiec, Zygmunt Mac-
kiewicz, Krystyna Marczyk,
Henryk Mieczkowski, Ro-
muald Mieczkowski, Ludwik

Młyński, Wojciech Piotro-
wicz, Jan Sienkiewicz, Włady-
sław Strumiło, Jerzy Surwiło
oraz Zdzisław Tuliszewski.
15 kwietnia 1989 r. Stowa-
rzyszenie zostało przekształ-
cone w Związek Polaków na
Litwie. Pierwszym prezesem
został Jan Sienkiewicz.

Obecny prezes ZPL Wal-
demar Tomaszewski urodził
się w 1965 r. w Wilnie. W poli-
tyce jest od 1992 r., kiedy roz-
począł pracę w sekretariacie
frakcji sejmowej Związku
Polaków na Litwie. W 1994 r.
należał do Akcji Wyborczej
Polaków na Litwie. W 2000
r. po raz pierwszy został po-
sem. W 2009 r. otrzymał
mandat europosła. Euro-
parlamentarzystą jest do tej
pory. Kilkakrotnie uczestni-
czył w wyborach prezyden-
ckich. W 2019 r. w wyścigu
prezydenckim zyskał 4 proc.
głosów. W tegorocznych
wyborach prezydenckich
nie uczestniczył. Od 1999 r.
jest prezesem AWPL-ZChR.
W 2021 r. stanął na czele
Związku Polaków na Litwie.

Opr. Antoni Radczenko



W poniedziałek 1 lipca ogród zoologiczny w Kownie obchodził swoje 86. urodziny

Fot. Rokas Tenys, ELTA

Program obchodów 80. rocznicy operacji „Ostra Brama”

6 lipca (sobota):

godz. 10.00 — polowa Msza św. przy kaplicy w Skorbutianach w intencji żołnierzy z Okręgów Wileńskiego i Nowogródzkiego Armii Krajowej poległych w walce o Wilno, połączona z ceremonią składania wieńców w kwaterze poległych żołnierzy AK;

godz. 13.30 — uroczystość złożenia wieńców przy pomniku w Boguszach upamiętniającym aresztowanie oficerów sztabu Okręgu Wileńskiego Armii Krajowej przez NKWD;

godz. 17.00 — „Przed Warszawą było Wilno”. Konferencja naukowa w 80. rocznicę operacji „Ostra Brama”

w Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

7 lipca (niedziela):

godz. 9.00 — uroczysta Msza św. w kościele św. Teresy w Wilnie w intencji poległych i zmarłych żołnierzy z Okręgów Wileńskiego i Nowogródzkiego Armii Krajowej;

godz. 12.00 — uroczysty Apel Pamięci przy Mauzoleum Matki i Serca Syna na Cmentarzu na Rossie oraz otwarcie wystawy „Przed Warszawą było Wilno”. Okręg Armii Krajowej „Wiano” w walce z totalitaryzmami.

8 lipca (poniedziałek):

godz. 10.00 — uroczystość poświęcenia odrestaurowanego pomnika

nagrobego żołnierza AK kpr. Michała Półtoraka ps. „Grot” na cmentarzu w Kalwarii Wileńskiej;

godz. 11.30 — ceremonia złożenia wieńców w kwaterze poległych żołnierzy Armii Krajowej na cmentarzu w Kolonii Wileńskiej.

13 lipca (sobota):

godz. 15.00 — uroczystość w Krawczunach (rej. wileński) w 80. rocznicę bitwy 2. Zgrupowania Wileńskiego Armii Krajowej pod Krawczunami.

Organizatorzy wydarzenia: Instytut Pamięci Narodowej, Związek Polaków na Litwie, Urząd do Spraw Kombatanów i Osób Represjonowanych, Ambasada RP w Wilnie. ■

Imieniny

2 lipca

Benedykty, Bernarda, Bernardyna, Bogodara, Bożydara, Eutychesa, Eutychiusza, Jagody, Juwenalisa, Martyniana, Niegosławy, Swituna, Urbana.

3 lipca

Alfredy, Anatola, Heliodora, Hiacynta, Jacka, Jacentego, Józefa, Kameli, Leona, Leony, Longina, Longiny, Miłosław, Racigniewa, Radomira, Radomiry, Teodota, Tomasza, Tryfona

Cytat dnia

„Jedyny możliwy format negocjacji z Rosją to ten, jaki zastosowano przy umowie zbożowej, gdy Ukraina i Rosja nie zawierały porozumienia ze sobą, a równolegle z pośrednikami, którymi w tym przypadku były Turcja i ONZ” — powiedział Wołodymyr Zełenski w gazecie „The Philadelphia Inquirer” w stylu regular.

Liczba dnia 20

osób utonęło na Litwie w czerwcu tego roku. Wśród ofiar jedno dziecko. Ratownicy przeprowadzili w tym czasie 199 akcji ratunkowych na wodzie.

Spotkanie członków Samorządu Rejonu Wileńskiego i przedstawicieli Departamentu Policji

W celu wzmocnienia bezpieczeństwa mieszkańców rejonu wileńskiego oraz omówienia ewentualnych działań motywacyjnych, zachęcających do wybrania pracy w Głównym Komisariacie Policji Okręgu Wileńskiego, w dniu 26 czerwca br. odbyło się spotkanie członków Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego z przedstawicielami Departamentu Policji.

W spotkaniu uczestniczyli starosta frakcji Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin Waldemar Urban, wiceprzewodnicząca Komitetu ds. Praworządności i Samorządności Renata Sobieska, komisarz generalny Policji Renatas Požėla i zastępca komisarza generalnego policji Saulius Tamulevičius.

OTWARTCI NA WSPÓŁPRACĘ

„Cieszę się, że koledzy z Departamentu Policji są otwarci na współpracę i aktywnie dzielą się swoimi spostrzeżeniami, co pozwoli nam jeszcze bardziej zadbać o bezpieczeństwo i porządek publiczny mieszkańców rejonu wileńskiego” – mówił W. Urban.

ZWIĘKSZYĆ POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW

Jakiś czas temu Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego przedłożono projekt opisu procedury naboru osób do służby w Głównym Komisariacie Policji Rejonu Wileńskiego, którego celem jest pozyskanie i zachęcenie osób do podjęcia służby w GKP rejonu wileńskiego, motywując ich finansowo. Po przedłożeniu Rada zatwierdziła projekt uchwały, jednak członkowie Rady zaznaczyli, że

Oczekuje się, że projekt decyzji Rady będzie w najbliższym czasie przedmiotem dyskusji w komitetach, a przyjęcie decyzji zostanie poddane głosowaniu na lipcowym posiedzeniu Rady.



Spotkanie członków Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego i przedstawicieli Departamentu Policji w celu wzmocnienia bezpieczeństwa mieszkańców rejonu wileńskiego Fot. Samorządu Rejonu Wileńskiego

niektóre zapisy projektu wymagają korygowania w taki sposób, aby wsparcie finansowe obejmowało nie tylko śledczych, których praca jest bardziej skupiona w pomieszczeniach biurowych komisariatu policji, ale także funkcjonariuszy, którzy fizycznie patrolują ulice i prowadzą imprezy na terenie rejonu wileńskiego, zapewniając w ten sposób bezpieczeństwo publiczne i zwiększając poczucie bezpieczeństwa mieszkańców rejonu wileńskiego.

CZEKA DYSKUSJA W KOMITETACH

Podczas spotkania szczegółowo zreferowano oczekiwania członków Rady w zakresie realizacji ww. projektu uchwały Rady, podzieleno się opiniami dotyczącymi udo-

skonalenia projektu oraz podjęto decyzję o zmianie niektórych zapisów projektu w najbliższej przyszłości, co pozwoliłoby w większym stopniu przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców rejonu wileńskiego i zapewnienia porządku publicznego na terenie samorządu.

Komendant Generalny Policji wyraził zadowolenie z dobrej współpracy Samorządu Rejonu Wileńskiego z Komendą Policji oraz jednolitego podejścia do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego.

Oczekuje się, że projekt decyzji Rady będzie w najbliższym czasie przedmiotem dyskusji w komitetach, a przyjęcie decyzji zostanie poddane głosowaniu na lipcowym posiedzeniu Rady. ■

W rejonie wileńskim część dróg żwirowych będzie polewana środkami zmniejszającymi pylenie

Samorząd Rejonu Wileńskiego rozwiązuje problem zapylenia dróg żwirowych – zostały zatwierdzone wymagania/normy dotyczące zmniejszania zapylenia dróg (ulic) o nawierzchni żwirowej. Powyższy standard ma na celu ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko mieszkańców, mieszkających obok dróg żwirowych oraz zapewnienie bezpiecznego ruchu.

W miejscowościach o dużym natężeniu ruchu i niebezpiecznych odcinkach dróg będą stosowane środki zmniejszające pylenie. Zdaniem mera Samorządu Rejonu Wileńskiego Roberta Duchniewicza, choć trwa intensywnie asfaltowanie dróg rejonu, konieczne jest podjęcie dodatkowych działań, które rozwiązałyby problem zapylenia dróg żwirowych o intensywnym ruchu i przyczyniłyby się do zdrowszego, bardziej komfortowego i bezpieczniejszego środowiska.

„Zdecydowaliśmy się na zastosowanie środków odpylających na odcinkach o nawierzchni żwirowej, które będą spełniać założone kryteria, tak aby drogi i ulice w okresie ciepłym były mniej zapyłone i nie powodowały uciążliwości dla mieszkańców, zapewniając jednocześnie bezpieczny ruch drogowy użytkowników” – mówi mer R. Duchniewicz.

Zatwierdzone wymagania/normy w zakresie zmniejszenia zapylenia

dróg (ulic) o nawierzchni żwirowej na terenie rejonu wileńskiego określają dobór środków odpylających według ustalonych kryteriów, cykliczność stosowania środków oraz specyfikę wykonywania prac.

Najskuteczniejsze środki redukcji zapylenia zostaną wybrane poprzez zastosowanie systemu 4 kryteriów, biorąc pod uwagę całkowite średnioroczne dzienne natężenie ruchu, udział w ruchu transportu ciężkiego, rodzaj pokrycia terenu, warunki klimatyczne itp. Drogi można podlewać chlorkiem wapnia, sześciowodnym chlorkiem magnezu, lignosulfonianem wapnia lub emulsją bitumiczną.

Prace zmniejszające zapylenie zaleca się wykonywać po roztopach wiosennych, gdy średnia dobową temperatura powietrza nie jest niższa niż 5 stopni ciepła. Później nawierzchnia dróg żwirowych będzie okresowo odnawiana. Prace zmniejszające zapylenie nie mogą

być prowadzone podczas deszczu oraz w przypadku wystąpienia opadów w ciągu 24 godzin od wykonania prac, a także podczas występowania silnego wiatru lub temperatury powietrza wyższej niż 30 stopni ciepła.

Zapewnia się, że podczas prac zmniejszających zapylenie środki nie trafią na otaczające budynki, inne konstrukcje i drzewa. Podlewanie wspomnianych środków na drogach również nie zagraża zdrowiu ludności.

Do początku lipca 2024 r. Samorząd Rejonu Wileńskiego określi potrzebę redukcji zapylenia dróg (ulic) w oparciu o przeznaczenie funkcjonalne drogi (ulicy), gęstość zabudowy oraz średnioroczne dobowe natężenie ruchu. ■

Strony przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Koncert „Mickiewicz w pieśniach”

18 lipca 2024 r. o godz. 20.00 w Kurhauzie w Połędzie odbędzie się koncert „Mickiewicz w pieśniach” w ramach XII Festiwalu im. M. K. Cziurlionisa

Wystąpią:

Renata Drozd (sopran, Polska),

Artur Jaroń (fortepian, Polska),

Magdalena Trzebińska (fortepian, Polska).

Koncert jest dedykowany 200. rocznicy pobytu Adama Mickiewicza w Połędzie. Poeta wspominał o tym. m. in. w powieści „Konrad Wallenrod”: „(...) na wybrzeżach Połogi, gdzie grzmiącymi piersiami białe roztrąca się morze i z pienistej gardzieli piasku strumienie wylewa (...)”. Była to pierwsza wzmianka poetycka o Połędzie. Na przełomie XIX i XX w. ówczesni właściciele Połogi Tyszkiewiczowie również pamiętali o pobycie A. Mickiewicza w Połędzie – dwie nowobudowane wille nazwali imionami bohaterów Mickiewiczowskich poematów Aldony i Grażyny.

Podczas koncertu zostaną wykonane pieśni do wierszy A. Mickiewicza, jak również kompozycje Ignacego Jana Paderewskiego oraz Aleksandra Tansmana.

Wstęp biletowany, sprzedaż w kasach „Bilietai LT”.

Info. instytutpolski.pl

ZDROWIE Lekarze rodzinni chcą opóźnienia daty „zamrożenia” praw jazdy

Stowarzyszenie Lekarzy Rodzinnych proponuje przedłużenie „zamrożenia” praw jazdy bez orzeczenia lekarskiego, które ma wejść w życie od stycznia 2025 r. Zmiany w ustawie o bezpieczeństwie ruchu drogowego przyjęte przez parlament pod koniec ub. roku przewidują, że od stycznia 2025 r. ważność prawa jazdy będzie powiązana z jego orzeczeniem lekarskim — jeśli wygaśnie, prawo jazdy również zostanie zawieszone. Następnie, gdy okazało się, że ponad 250 tys. kierowców może stracić prawo jazdy z powodu braku orzeczenia lekarskiego, grupa posłów zaproponowała przedłużenie ważności wygaśniętych zaświadczeń o rok. Osoby, których prawo jazdy straci ważność bez kontroli stanu zdrowia, będą mogły to zrobić, rejestrując się u lekarza rodzinnego. Nie będzie potrzeby osobnego kontaktowania się z Regitry, ponieważ informacje o ważnych prawach jazdy będą dostępne w Regitrze.

KULTURA Spotify usuwa muzykę prorosyjskich artystów

Według niezależnej publikacji internetowej The Moscow Times, gigant streamingu muzyki Spotify usunął ze swojej platformy utwory i profile prorosyjskich artystów objętych sankcjami Zachodu. Decyzja ta podobno dotyczyła zespołu Liube i muzyki piosenkarzy Grigorija Lepsa,

Olega Gazmanowa, Szamana i Poliny Gagariny. Muzycy ci zostali objęci sankcjami przez Unię Europejską za wspieranie rosyjskiej wojny na Ukrainie.

ZDROWIE Cztery kąpieliska nie spełniają standardów czystości

Instytut Higieny poinformował w piątek 28 czerwca, że w drugiej połowie czerwca jakość wody w czterech kąpieliskach nie spełniała wymogów norm higienicznych. Jakość wody nie spełniała norm na drugiej plaży Zalewu Kowieńskiego, Zalewu w Elektrenach, plaży w Żyrmunach nad Wilią w Wilnie i plaży w Nowej Wilejce nad Wilenką. Po wielokrotnych testach wody w zeszłym tygodniu instytut stwierdził, że zanieczyszczenie utrzymuje się na kąpielisku Nowej Wilejce w stolicy, podczas gdy jakość wody na kąpielisku na drugiej plaży Zalewu Kowieńskiego jest już zgodna z normami higieny.

FINANSE Wzrosła kwota transakcji płatniczych

Instytucje pieniądza elektronicznego i płatności wygenerowały w pierwszym kwartale tego roku przychody w wysokości 129 mln euro, co stanowi wzrost o jedną piątą w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Całkowita kwota transakcji płatniczych wzrosła o prawie 12 proc. do 121 mld euro, podał Bank Litwy (LB). Według LB, większość przychodów i obrotów z działalności licencyjnej została wygenerowana przez 10 największych instytucji (8 proc. sektora), które w tym roku wygenerowały przychody w wysokości prawie 84 mln euro (65 proc. rynku) i obroty w wysokości 84 mld euro (70 proc. rynku). Jednocześnie 26 firm (21 proc. rynku) miało obroty poniżej 50 mln euro, a 63 instytucje (51 proc.) wygenerowały mniej niż 1 mln euro przychodów

z licencji. Według LB, udział środków klientów utrzymywanych przez instytucje sektora w bankach centralnych spadł o jedną szóstą do 955 mln euro w ciągu roku, podczas gdy udział środków klientów utrzymywanych w bankach i innych instytucjach kredytowych spadł o 3 proc. do 594 mln euro.

UE Wyższe cła na rosyjskie i białoruskie zboża

Znacznie podwyższone cła importowe na niektóre rosyjskie i białoruskie produkty rolne, w tym zboża z tych krajów, weszły w życie w UE w poniedziałek 1 lipca. Propozycja Komisji Europejskiej (KE) z marca, aby nałożyć wyższe cła na zboża, nasiona oleiste i ich produkty, w tym pszenicę, kukurydzę i śrutę słonecznikową, a także granulki buraczane i suszony groszek, została zatwierdzona przez ministrów Wspólnoty odpowiedzialnych za handel zewnętrzny pod koniec maja. Według Ministerstwa Rolnictwa RL, w zależności od produktu, cła importowe wzrosną do 95 euro za tonę lub więcej, lub do 50 proc. wartości wwozu. Wiele produktów rolnych importowanych z Rosji i Białorusi było dotychczas zwolnionych z cel przywozowych UE lub podlegało niskim cłom przywozowym.

BEZPIECZEŃSTWO W ratuszu o pomocy w przypadku zagrożenia wojną

W poniedziałek 1 lipca członkowie społeczności litewskiej, przybyli z całego świata, spotkali się w Wileńskim Ratuszu, aby dyskutować o tym, jak pomóc Litwie w przypadku zagrożenia wojną. Forum zostało zatytułowane „Jak mogę się przydać Litwie, mimo że obecnie tam nie mieszkam?”. Forum skupiło się na możliwym przyjęciu rannych lub uchodźców, aktywnym

zbieraniu pomocy finansowej dla Litwy w czasach kryzysu oraz innych kluczowych kwestiach wkładu zagranicznych Litwinów w bezpieczeństwo Litwy w chwili obecnej.

GOSPODARKA Od lipca spadają ceny energii elektrycznej

Ceny energii elektrycznej dla konsumentów spadają, taryfy gazowe pozostają bez zmian. Po zatwierdzeniu nowych taryf przez Regulatora Rynku Energii w maju, publiczne taryfy energii elektrycznej płacone przez odbiorców w gospodarstwach domowych, którzy nie wybrali niezależnego dostawcy w trzeciej fazie liberalizacji rynku, spadną od lipca o 8-12 proc., czyli 1,8 centa za kilowatogodzinę (kWh). Jednocześnie taryfy gazu ziemnego dla gospodarstw domowych pozostaną niezmienione w drugiej połowie roku, zostaną na tym samym poziomie co w okresie kwiecień-czerwiec. Publiczna cena energii elektrycznej dla sieci średniego napięcia spada o 12,29 proc. do 12,544 centów za kilowatogodzinę (z VAT) w porównaniu z drugim kwartałem roku, podczas gdy dla sieci niskiego napięcia spada o 8,38 proc. do 19,221 centów.

EKOLOGIA Lasy rej. trockiego i solecznickiego zagrożone kornikiem

Samorządy rejonów trockiego i solecznickiego zbliżają się do krawędzi klęski żywiołowej z powodu ataku kornika drukarza na lasy świerkowe. Ministerstwo Środowiska poinformowało w piątek 28 czerwca, że objętość uszkodzonych drzewostanów na terenie danych rejonów wynosi odpowiednio około 19 tys. i 20 tys. metrów sześciennych. Klęska żywiołowa jest ogłaszana, gdy objętość uszkodzonych świerków przekracza 25 tys. metrów sześciennych.

WILNO Remont mostu w Wołokumpiach

W Wilnie most w dzielnicy Wołokumpie ma zostać poddany gruntownemu remontowi w latach 2025-2026, którego koszt wyniesie około 3 mln euro. Gabrielius Grubinskas, przedstawiciel samorządu Wilna, powiedział, że most na rzece Wilii w pobliżu plaży Žirmūnai jest w złym stanie. „Planowany remont potencjalnie podatny na wypadki mostu w Wołokumpiach dotyczy przede wszystkim naprawy i wzmocnienia belek nośnych, przywracając w ten sposób nośność mostu” — powiedział Grubinskas. Dodał, że prace na moście łączącym ulice Oskaro Milašiaus i Kareivių będą prowadzone etapami, aby zminimalizować niedogodności dla mieszkańców.

ZDROWIE Uruchomiono usługę transportu pacjentów



Uruchomienie usługi transportu pacjentów na Litwie w dniu 1 lipca przyciągnęło prawie 300 telefonów, z których większość szukała informacji o nowej usłudze. Według Tomasa Vasiliauskasa, doradcy dyrektora generalnego pogotowia ratunkowego (GMPT), w poniedziałek 1 lipca do godziny 10:00 odebrano prawie 300 połączeń na krótki numer 1808. Spośród nich 90 proc. pytało o usługę transportową, a 10 proc. próbowało się zarejestrować. Dwie trzecie rejestracji zakończyło się sukcesem, podczas gdy jedna trzecia osób nie spełniała kryteriów korzystania z usługi.

GOSPODARKA Rolnicy krytykują procedury deklaracji upraw

Jeden z najważniejszych procesów w rolnictwie — deklaracja upraw i gruntów — dobiegł końca w poniedziałek 1 lipca, ogłosiło Ministerstwo Rolnictwa (ŽŪM). Resort twierdzi, że rolnicy zdołali zadeklarować swoje uprawy na czas, a 4 proc. zadeklarowanego obszaru nadal nie zostało potwierdzone w piątek 28 czerwca. Jednocześnie przedstawiciele rolników podkreślili, że deklarowanie upraw w tym roku było trudniejsze niż w 2023 r., pierwszym roku obowiązywania nowej strategii rolnej, głównie ze względu na nowy wymóg UE dotyczący deklarowania pasów przybrzeżnych. „Sama deklaracja jest ogólnie bardziej skomplikowana niż w zeszłym roku, (...) zajęło to więcej czasu” — powiedział Ignas Hofmanas, przewodniczący Rady Rolnictwa.

KULTURA Litwa w konkursie na najpiękniejszy znaczek europejski

Litewski znaczek pocztowy przedstawiający raka szkaroszczypcowego, wydany wiosną tego roku, jest pretendentem do tytułu najpiękniejszego europejskiego znaczka pocztowego poświęconego podwodnej faunie i flory kontynentu. Bierze on udział w konkursie ogłoszonym przez PostEurop, stowarzyszenie europejskich operatorów pocztowych, poinformowała Poczta Litewska. W konkursie bierze udział ponad 50 znaczków wydanych w różnych krajach. Głosowanie na najpiękniejszy znaczek o tematyce podwodnej fauny i flory Europy jest dostępne na stronie www.europastamps.eu/europa2024.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Marius Morkevičius, Andrius Ufartas, ELTA.
alicia.klonowska@kurierwilenski.lt

Konferencja w Warszawie poświęcona 30-leciu polsko-litewskiego traktatu o przyjaźni

W piątek 28 czerwca w Muzeum Historii Polski w Warszawie odbyła się konferencja poświęcona 30. rocznicy podpisania traktatu o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy między Litwą a Polską.

Leszek Wątróbski

Organizatorami konferencji byli Ambasada Republiki Litewskiej w RP przy współpracy z Muzeum Historii Polski i Instytutem Historii Litwy. Została ona poświęcona jubileuszowi podpisania Traktatu o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy między Litwą a Polską. Wydarzeniu towarzyszyła prezentacja wystawy „Traktat polsko-litewski — ku ściślejszym stosunkom”.

„UNIA TRWAJĄCA NAJDŁUŻEJ”

Konferencję otworzył prof. Michał Kopczyński (z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego oraz red. naczelny czasopisma „Mówią Wieki”). „Mogę powiedzieć szczerze. Zaczęło się źle” — powiedział nawiązując do trudnych stosunków pomiędzy Polską a Litwą we wczesnym średniowieczu, aż do zjednoczenia się obu państw w walce z Zakonem Krzyżackim. „To połączenie, mimo różnych opinii krytycznych, okazało się sukcesem. Sukcesem w tym sensie, że jak wyliczył to badacz unii międzypaństwowych w epoce nowożytnej, Robert Frost, unia polsko-litewska była unią trwającą najdłużej, czyli jednak udaną” — podsumował prof. Kopczyński.

Ze strony litewskiej uczestników konferencji powitali chargé d'affaires Republiki Litewskiej w Polsce Audronė Markevičienė oraz dyrektor Instytutu Historii Litwy prof. Alvydas Nikžentaitis.

„POLSKĘ I LITWĘ ŁĄCZY POCZUCIE WSPÓLNOTY DOŚWIADCZEŃ”

W sposób zdalny do zgromadzonych słowa skierowali również byli prezydenci Aleksander Kwaśniew-



Konferencję otworzył prof. Michał Kopczyński

ski oraz Valdas Adamkus.

Aleksander Kwaśniewski (prezydent RP w latach 1995–2005):

„Cieszę mnie to, że 30. rocznica podpisania traktatu o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy między Litwą a Polską jest okazją do kolejnej konferencji, tym razem w Warszawie. Ten jubileusz jest dla mnie szczególnie istotny, gdyż relacje polsko-litewskie były dla mnie osobiście bardzo ważne w czasie mojej prezydentury. Wyrażam żal, że z powodów zdrowotnych nie mogę być razem z Państwem w pięknym i nowoczesnym budynku Muzeum Historii Polski. Polskę i Litwę łączy poczucie wspólnoty doświadczeń, szczególnie w cieniu epoki jałtańskiej i w wyzwalaniu się z jej okowów. Mamy także poczucie drogi, jaką wspólnie przeszliśmy w ostatnich dekadach tak, aby zbliżyć się do siebie w wymiarze ludzkim, społecznym i politycznym. Nasza obecność

w Unii Europejskiej oraz w NATO to ważne gwarancje bezpieczeństwa, tak Litwy, jak i Polski. Gdyż jako sąsiedzi i sojusznicy potwierdzamy gotowość wzajemnej pomocy. Litewsko-polskie strategiczne partnerstwo to także zasługa mojego drogiego przyjaciela prezydenta Valdasu Adamkusa. Dzięki jego determinacji i woli politycznej współdziałanie naszych państw przyniosło na przełomie stuleci konkretne i wymierne korzyści dla naszego regionu. Drogi Valdasie, bardzo dziękuję za Twój historyczny wkład w budowę stosunków między Litwinami i Polakami.

Organizatorzy konferencji poprosili nas o rocznicowe refleksje. Chciałbym zwrócić uwagę na polsko-litewską solidarność z narodem ukraińskim, który bohatersko broni się przed rosyjskim imperiaлизmem. Rządy Polski oraz Litwy, zwykli Litwini i Polacy pokazali historyczną empatię Ukrainkom i Ukraińcom. Warszawa i Wilno oraz także Ryga i Tallin stały z Kijowem ramię w ramię od samego początku pełnoskalowej agresji na Ukrainę. Świadczy to o naszej odpowiedzialności, dojrzałości i zwykłej ludzkiej przyzwoitości.

Szanowni Państwo, polsko-litewskie relacje mogą być poddawane trudnej próbie. Rosja za wszelką cenę będzie chciała wbić klin między nasze narody. Reżimowi Putina zależy na tym, by prawa mniejszości litewskiej w Polsce oraz polskiej w Litwie nie były respektowane. A kwestie pisowni polskich nazwisk były wciąż kością niezgody między naszymi państwami. Sukcesy prawicowych populistów w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz realne szanse zwycięstwa radykałów we Francji, Niemczech 9.>>

8.>>

i Stanach Zjednoczonych będą też rezonować w naszej części Europy. Aby przeciwdziałać postawom nacjonalistycznym i ksenofobicznym, należy za wszelką cenę wspierać proces pojednania i współpracy między Polską a Litwą. Każde zainwestowane złotówka i euro we współpracę młodzieży, pracowników, przedsiębiorców i organizacji to inwestycja w sukces naszego strategicznego partnerstwa.

Szanowne Panie, Szanowni Panowie, proszę o przyjęcie życzeń owocnej konferencji, inspirujących dyskusji, które będą służyć umacnianiu naszych przyjacielskich relacji i dobrośsiedzkiej współpracy”.

UCZESTNICY KONFERENCJI

Wśród zaproszonych gości znaleźli się także m.in.: Egidijus Meilūnas (wiceminister w MSZ RL), prof. Jan Widacki (były ambasador Polski w Wilnie i były wiceminister) oraz Antanas Valionis (ambasador RL w Warszawie i były minister spraw zagranicznych Litwy). Ponadto w konferencji udział wzięli: red. Adam Michnik (red. naczelny „Gazety Wyborczej”), red. Michał Szuldrzyński (z-ca red. naczelnego „Rzeczpospolitej”) oraz dr Paweł Libera (historyk z Instytut Historii im. T. Manteuffla PAN).

Jeden z paneli konferencji poświęcony został położeniu mniejszości narodowych – polskiej na Litwie i litewskiej w Polsce. Rozmawiali o tym prof. Jan Widacki oraz Daniel Ilkevič, doradca w Ministerstwie Sprawiedliwości RL. Omówiono m.in. zmiany położenia mniejszości polskiej, w tym sprawę pisowni nazwisk polskich.

W panelu poświęconym perspektywom rozwoju relacji polsko-litewskich, prowadząca dr Małgorzata Kasner (lituanistka i dyplomatka) rozmawiała z wiceministrem spraw zagranicznych RL Egidijusem Meilūnasem oraz radcą generalnym MSZ RP Marcinem Wojciechowskim. Uczestnicy rozmowy zgodnie podkreślali konieczność pogłębiania współpracy między naszymi krajami w dobie niestabilności i zagrożenia ze stro-



■ Audronė Markevičienė, chargé d'affaires RL w Polsce

ny odradzającego się imperializmu rosyjskiego.

Podczas ostatniego panelu prowadzonego przez prof. Alvydasa Nikžentaitisa omówiono niedawno

wydaną, również w języku polskim, książkę dr. Vladasa Sirutavičiausa „Litwini a litewscy Polacy. Litwa a Polska 1988–1994”.

Fot. Leszek Wątróbski

Porozumienie z kwietnia 1994

Zawarte w dniu 26 kwietnia 1994 r. porozumienie o przyjaznych stosunkach i dobrośsiedzkiej współpracy między Litwą a Polską położyło podwaliny pod strategiczne partnerstwo obu państw, obaliło historyczne stereotypy politycznych i społecznych elit Litwy i Polski oraz pozwoliło konstruktywnie spojrzeć w przyszłość. Proces wzajemnego zbliżenia zwińczyło członkostwo Litwy i Polski w NATO i UE. W tym procesie integracji z przestrzenią Zachodu ogromne znaczenie miało także wsparcie diaspory litewskiej i polskiej w USA. Ta znacząca rocznica Traktatu jest dobrą okazją nie tylko do spojrzenia w przeszłość, ale także do omówienia litewsko-polskich relacji w przyszłości oraz perspektywy szerszej współpracy regionalnej. Bez wątpienia najważniejsze zadanie współczesności – wszelkimi możliwymi sposobami pomóc Ukrainie walczącej z rosyjską agresją. Mamy nadzieję, że w przyszłości format współpracy Litwy, Polski i Ukrainy uzupełni także demokratyczna Białoruś.

L.W.



■ Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in.: Adam Michnik, Jan Widacki, Antanas Valionis oraz Michał Szuldrzyński

Święto Pieśni przeniosło się do Wilna, wezmą w nim udział też polskie zespoły

Obchodzące w tym roku stulecie Święto Pieśni przeniosło się do Wilna. W środę, 3 lipca, w parku Górnym wystąpią polskie zespoły artystyczne z Wilna i Wileńszczyzny. Wydarzenie potrwa do 6 lipca.

30 czerwca na placu Daukanta przed Pałacem Prezydenckim odbyła się uroczystość wciągnięcia na maszt flagi święta. Na placu Ratuszowym rozpoczęły się występy litewskich zespołów z 29 krajów świata oraz zespołów reprezentujących mniejszości narodowe. Wieczorem tego dnia na placu Katedralnym odbył się koncert „Wieczór stulecia”. Prezydent Gitanas Nausėda wyraził nadzieję, że doznane podczas jubileuszowego Święta Pieśni wrażenia zamienią się w piękne wspomnienia.

W PARKU GÓRNYM WYSTĄPIĄ POLSKIE ZESPOŁY

W ramach tegorocznej edycji święta pod hasłem „Kad giria žaliuotų” (pol. „Żeby się puszcza zieleniła”) zaplanowano 14 wydarzeń artystycznych z udziałem ponad 37 tys. uczestników. W środę, 3 lipca o godz. 22.00, w parku Górnym podczas Wieczoru Zespołów wystąpią: Polski Artystyczny Zespół Pieśni i Tańca „Wilia”, Polski Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Wilenka”, Reprezentacyjny Polski Zespół Pieśni i Tańca „Wileńszczyzna” im. Gabriela Jana Mincewicza, Zespół Tańca Ludowego „Perła” oraz zespół „Przyjaźń”.

KONCERT „DRZEWO ŻYCIA”

— „Wilia” wystąpi w parku Górnym w ramach koncertu „Drzewo życia”. Bilety na ten wieczór zostały wyprzedane w ciągu trzech dni. Razem z innymi zespołami chórzysci wykonają litewskie pieśni ludowe oraz utwory wspólnych litewskich kompozytorów. W kompozycjach tanecznych udział wezmą tancerze. Dla chórzystów udział w takim wydarzeniu jest wielkim wyzwaniem — musieli nauczyć się na pamięć



W ramach jubileuszowej edycji Święta Pieśni zaplanowano 14 wydarzeń artystycznych z udziałem ponad 37 tys. uczestników **Fot. Danius Labutis, ELTA**

ponad 20 utworów w języku litewskim. Udział w jubileuszowym Święcie Pieśni jest dla nas poważnym wyzwaniem oraz wielkim zaszczytem — mówi dla „Kuriera Wileńskiego” Renata Brasel, kierowniczka artystyczna i chórmistrzyni Polskiego Zespołu Artystycznego „Wilia”.

POCHÓD ULICAMI WILNA

Wydarzenie zakończy się 6 lipca w wileńskim parku Zakret (Vingis) uroczystym koncertem, w finale którego zabrzmie pieśń „Kad giria žaliuotų”. W muszli koncertowej, zbudowanej w 1960 r. specjalnie na potrzeby Święta Pieśni, 18 tys. artystów wykona najpiękniejsze utwory, które już rozbrzmiewały w poprzednich latach na Świętach Pieśni, jak też pieśni skomponowane specjalnie z okazji na tegorocznej jubileuszowej edycji.

Początek koncertu o godz. 20.30. Miejsca stojące nie są biletowane. O godz. 16.00 z placu Kudirki do

parku Zakret wyruszy uroczysty pochód zrzeszający wszystkich uczestników Święta Pieśni.

NA LIŚCIE UNESCO

Pierwsze Święto Pieśni zostało zorganizowane w sierpniu 1924 r. w Kownie. Wzięło w nim udział około 3 tys. wykonawców. Od 1990 r. Święto Pieśni jest organizowane co cztery lata na początku lipca. W 2008 r. UNESCO tradycję organizowania Świąt Pieśni na Litwie, Łotwie i w Estonii wpisało na Listę Reprezentatywnego Dziedzictwa Niematerialnego Ludzkości.

Koncert inauguracyjny tegorocznego święta odbył się 29 czerwca, w Dolinie Pieśni w Kownie. Wzięło w nim udział ok. 3,5 tys. chórzystów i tancerzy reprezentujących 80 zespołów z całej Litwy oraz goście z Łotwy i Estonii. Trzygodzinny koncert oglądało ok. 10 tys. widzów.

Opłr. Justyna Giedrojc
Na podst. inf. wł., dainusvente.lt

Dzień Przedsiębiorcy w Polsce z litewsko-polskim akcentem

21 czerwca w Polsce świętuje się Dzień Przedsiębiorcy ustanowiony w 2016 r. przez Sejm RP. Z tej okazji na prestiżowej uczelni, w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, odbyła się dyskusja o roli przedsiębiorcy, został również przedstawiony raport dotyczący wizerunku polskiego przedsiębiorcy.

Na imprezę, której głównym organizatorem była Rada Polskich Przedsiębiorców Globalnych, zostali zaproszeni przedstawiciele Forum Przedsiębiorczości Polskiej „Korona” na Litwie.

Mimo pewnych turbulencji związanych z Covid-19 oraz obecnie z wojną na Ukrainie gospodarka światowa się rozwija. W naszej części Europy PKB zwiększa się z roku na rok. To właśnie przedsiębiorcy tworzą większość PKB, stworzyli miliony miejsc pracy, są prawdziwym kołem zamachowym rozwoju gospodarczego.

„Polska od 35 lat działa w ramach gospodarki rynkowej. Nasz kraj może jednak rozwijać się jeszcze szybciej, a receptą na to jest zwiększenie liczby rodzimych firm globalnych. Dane statystyczne jasno pokazują, że im więcej rodzimych firm globalnych posiada dany kraj, tym większa zamożność jego obywateli. Przedsiębiorcy globalni zarabiają na rynku globalnym i akumulują kapitał w swoich krajach. Siła gospodarki decyduje również o bezpieczeństwie, co jest szczególnie istotne w dzisiejszych czasach” – mówił Ryszard Florek, prezes spółki „Fakro” i Przewodniczący Rady Głównej Rady Polskich Przedsiębiorców Globalnych (RPPG) na rozpoczęciu wydarzenia (...).

W pierwszym panelu dyskusyjnym Ryszard Florek oraz Henryk Orfinger („Dr Irena Eris”) opowiedzieli o ciekawych, ale też bardzo wymagających początkach prowadzenia biznesu w Polsce. Koniec lat 80. był okresem wielkich możliwości, gdy uwolniona energia Polaków oraz zdjęcie kagańca PRL-owskiej biurokracji i niemocy spowodowały eksplozję przedsiębiorczości.

Szymon Krawiec (redaktor naczelny tygodnika „Wprost”) oraz prof. Sławomir Winch (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie) zaprezentowali rezultaty raportu dotyczącego



„Wymiana i możliwość uczenia się od najlepszych to zawsze nieoceniona pomoc oraz wsparcie” – powiedział Paweł Giliauskas **Fot. autor**

wizerunku polskiego przedsiębiorcy. Podsumowując wyniki jednym zdaniem, można stwierdzić, że „polski przedsiębiorca to pracowity kombinator działający w nieprzyjawnym dla siebie kraju i jednocześnie bardzo pożyteczny dla społeczeństwa, ale jego wizerunek pozostaje dla przeciętnego Polaka po prostu obojętny” (...).

Na pytanie, jakimi cechami wyróżnia się idealny pracownik, niemal wszyscy uczestnicy dyskusji stwierdzili, że obecnie to pracownik dyktuje warunki na rynku pracy. Dobrych pracowników brakuje. A idealny pracownik to taki, który identyfikuje się z firmą oraz z pasją realizuje swoje pomysły w firmie. Czyli lojalność, zaangażowanie, inicjatywa, entuzjazm i pracowitość są zawsze doceniane.

Podczas dyskusji Okrągłego Stołu z udziałem Ryszarda Floraka, Zbigniewa Jakubasa („Multico”), Pawła Jarskiego („Grupa Elemental”) i Adama Sikorskiego („Unimot”), prowadzonej przez Rektora SGH, prof. Piotra Wachowiaka — uczestnicy podzielili się swoimi doświadczeniami i spostrzeżeniami dotyczącymi polepszenia sytuacji gospodarczej Polski.

Jednogłośnie wskazali na konieczność dbałości o stabilny, uczciwy i pro-rozwojowy system prawno-podatkowy. Bardzo istotne jest też ukazanie wielkiego wkładu przedsiębiorców w działalność charytatywną, wzięcie odpowiedzialności za lokalną społeczność. Społeczeństwo, biznes i państwo muszą działać synergicznie, wspierając się wzajemnie w stworzeniu bezpiecznej i zamożnej przyszłości dla Polski (...).

„Cieszymy się, że mogliśmy wziąć udział w tej imprezie, ponieważ nie tylko usłyszeliśmy z pierwszych ust o sytuacji przedsiębiorców w Polsce, mogliśmy je porównać z realiami litewskimi, ale i nawiązaliśmy osobiste kontakty z niektórymi z nich. Mamy wstępne zaproszenie do odwiedzenia zakładów produkcyjnych” — zaznaczył prezes Forum Przedsiębiorczości Polskiej „Korona” na Litwie Paweł Giliauskas, dodając: „Wymiana i możliwość uczenia się od najlepszych to zawsze nieoceniona pomoc oraz wsparcie”.

Waldemar Chorościn
na podst. RPPG, SGH i raportu
„Wizerunek polskiego przedsiębiorcy”

Litwa przeznaczy na obronę 3 proc. PKB. „Zakończył się szczęśliwy okres pokoju”

Litwa dołączyła do czołówki krajów NATO, które wydają ponad 3 proc. na obronę. Artur Płocki sądzi, że to jest przełomowy moment w historii kraju, ponieważ państwo na serio zaczęło tworzyć nowoczesną armię.

Antoni Radczenko

Rząd Litwy przeznaczył dodatkowe 136 mln euro na obronę, w ten sposób planowane wydatki Litwy w tym sektorze osiągnęły 3 proc. PKB. „3,03 proc. taki mamy dzisiaj wskaźnik. Wskoczyliśmy do klubu 3 proc., w którym znajduje się sześć krajów NATO” — skomentował we środę minister ochrony kraju Laurynas Kasčiūnas. „W ubiegłym tygodniu Sejm zaaprobował przygotowany przez nas Fundusz Obronny. Teraz widzimy, że na długoterminowe projekty mamy zapewnione płynne finansowanie i możemy z nimi startować już dzisiaj” — oświadczyła minister finansów Gintarė Skaistė. Dodatkowe finansowanie ma zostać przeznaczone na spłatę zakupu systemów przeciwlotniczych średniego i krótkiego zasięgu oraz transporterów opancerzonych.

NOWOCZESNA ARMIA

Wykładowca Litewskiej Akademii Wojskowej Artur Płocki pozytywnie ocenił decyzję rządu.

— To jest bardzo ważne wydarzenie, ponieważ nareszcie zaczęła się budowa nowoczesnej armii. Były czasy, kiedy na obronę wydawano w granicach 1 proc. PKB. Wówczas to była wegetacja. Teraz mamy rozwój — ocenia w rozmowie z „Kuriere Wileńskim” Artur Płocki.

Rozmówca podkreślił, że bezpośredni wpływ na taką decyzję ma wojna w Ukrainie.

— Wzrost wydatków na obronę rozpoczął się już w 2014 r. Przed tym panowało przeświadczenie, że wojny nigdy nie będzie. To dotyczy nie tylko Litwy. Teraz stało się jasne, że wojna może nastąpić. To zrozumienie zmieniło wszystko — komentuje ekspert ds. wojskowości.



„Wskoczyliśmy do klubu 3 proc., w którym znajduje się sześć krajów NATO” — oświadczył Laurynas Kasčiūnas. Fot. Marius Morkevičius, ELTA

Litwa, zwiększając finansowanie na obronę, automatycznie trafiła do ekskluzywnego klubu państw Sojuszu Północno-Atlantyckiego, których wydatki wojskowe stanowią ponad 3 proc. PKB. Liderem wśród krajów członkowskich jest Polska, której budżet obronny stanowi 4,12 proc. PKB.

„W obliczu największych zagrożeń dla suwerennej Polski od czasu zakończenia II wojny światowej bezpieczeństwo jest nie tylko naszą racją stanu, odpowiedzialnością historyczną, wyzwaniem dla przyszłych pokoleń, ale jest naszym największym zadaniem w tej kadencji parlamentu” — oświadczył przed miesiącem polski minister obrony narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz.

Polski polityk mówił wówczas, że największe zagrożenie dla kraju stanowi Rosja. „Minione pokolenia przeprowadziły Polskę przez czas wojny, okupacji, komunizmu, braku suwerenności — do wolności. Naszym zadaniem jest uniesienie

tej wolności na swoich barkach” — zaznaczył szef resortu obrony.

INICJATYWA PRZEDSIĘBIORCÓW

Prezydent Gitanas Nausėda w ostatnim czasie niejednokrotnie podkreślał, że obecne finansowanie sektora obronnego nie jest wystarczające. „Dążąc do rozwoju Litewskich Sił Zbrojnych, do ich przebudowy, modernizacji oraz zaopatrzenia silniejszym uzbrojeniem — jak to było przewidziane na Radzie Obrony Państwa — będziemy musieli zwiększyć finansowanie o ponad 3 proc. PKB. Cieszy mnie, że wspólnota przedsiębiorców Litwy zjednoczyła się w sprawie 4 proc. na obronę. Takie inicjatywy motywują polityków” — mówił na początku ubiegłego tygodnia prezydent.

Przed kilkoma miesiącami litewscy przedsiębiorcy zaapelowali do polityków, aby wydatki na obronę były zwiększone do 4 13.>>

12.>>

proc. „Dzisiaj nie mamy bardziej opłacalnej inwestycji. Pieniądze na obronę teraz mogą zapewnić jutro bezpieczeństwo naszego kraju, jego mieszkańców oraz osób pracujących w biznesie. Bezpieczeństwo nie wyłania się znikąd. Jego wzmocnienie potrzebuje stanowczych i śmiałych decyzji. Każdy z nas powinien być gotowy dołożyć się i przyjąć odpowiedzialność za przyszłość państwa” — mówił w marcu prezes Litewskiej Konfederacji Przedsiębiorców Andrius Romanovskis.

Inicjatywę wsparły między innymi takie podmioty gospodarcze, jak: Telia Lietuva, Bitė Lietuva, Tele2, Tesonet, Vinted, Teltonika, HISK, Mantinga, Hostinger, Omnisend, Nord Security, Oxy-labs, Surfshark.

OCENA ZAGROŻENIA

Poza Polską ponad 3 proc. PKB na obronę wydają: Estonia — 3,43 proc., Stany Zjednoczone — 3,38, Łotwa — 3,15 oraz Grecja — 3,08 proc. Warto jednak pamiętać, że pod względem ilościowym liderem są USA, które rocznie wydają na obronę 755 mld dolarów. Pozostałe kraje NATO łącznie wydają 430 mld dolarów. Od początku pełnowymiarowej rosyjskiej agresji w Ukrainie inne kraje również zwiększają finansowanie sektora obrony. Były

już sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg przed kilkoma tygodniami poinformował, że „w Europie i Kanadzie członkowie NATO tego roku zwiększyli wydatki na obronność o 18 proc. To największy wzrost od dekady”.

Po raz pierwszy budżet obronny liczący ponad 2 proc. PKB przekroczyły takie kraje, jak Niemcy, Holandia, Norwegia i Turcja.

— Wszystkie państwa zrozumiały, że zakończył się szczęśliwy okres pokoju. Natomiast każde państwo ocenia zagrożenia z własnego punktu widzenia. Nie jest żadnym zaskoczeniem, że państwa graniczne, jak kraje bałtyckie, Polska lub Rumunia zwiększają mocno wydatki na obronę, ponieważ rozumieją, że będą pierwszym celem. Inne kraje też rozpoczęły zwiększenie finansowania obrony. Niestety, nie w takim tempie, jakim by chciało się — ocenia w rozmowie z naszym dziennikiem Artur Płocki.

Najmniejsze wydatki na obronę ponoszą takie państwa, jak: Chorwacja — 1,81 proc., Portugalia — 1,55 proc., Włochy — 1,49 proc., Kanada — 1,37 proc., Belgia — 1,30 proc., Luksemburg — 1,29 proc., Słowenia — 1,29 proc. Listę zamyka Hiszpania, której finansowanie obrony wynosi zaledwie 1,28 proc. PKB. W tegorocznym budżecie na sektor obrony było przeznaczonych ponad 2 mld euro, czyli 2,75 proc. PKB. ■

Prawie 118 mln euro od funduszy norweskich



Norwegia, Islandia i Liechtenstein zapewnią Litwie prawie 118 mln euro na inwestycje w dobrobyt społeczny i gospodarczy oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Jest to przewidziane po tym, jak kraje uzgodniły z UE nowy okres finansowania na lata 2021-2028 dla Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) i Norweskich Mechanizmów Finansowych.

„Nowe inwestycje jeszcze bardziej przyczynią się do wzmocnienia rozwoju społeczno-gospodarczego naszego kraju. Ważne jest, aby inwestycje te pozwoliły nam wypróbować innowacje i wdrożyć dobre praktyki przyjęte w krajach partnerskich” — przekazała w oświadczeniu wiceminister finansów Vaida Česnulevičiūtė Markevičienė.

Umowa proponuje promowanie zielonej transformacji, wzmocnienie demokracji i praworządności oraz zwiększenie integracji społecznej. Obecnie dobiega końca trzeci okres finansowania w ramach funduszy EOG i funduszy norweskich, z których Litwa otrzymała również 118 mln euro.

Inwestycje Islandii, Liechtensteinu i Norwegii mają na celu zmniejszenie różnic gospodarczych i społecznych oraz wzmocnienie stosunków dwustronnych z 15 krajami UE w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej oraz krajami bałtyckimi. Jest to pomoc bezzwrotna, czyli nie jest rodzajem kredytu, a daru.



WYDA-obrone-2024-07-02-2 Rząd Litwy przeznaczył dodatkowe 136 mln euro na obronę Fot. Marian Paluszkiewicz

Opr. A. K. na podst. BNS, inf. wł.
Fot. Dainius Labutis, ELTA

„Nie opłaca się”: mieszkańcy Litwy już nie oblegają polskich sklepów

Honorata Adamowicz

Umocnienie się złotego i zniesienie zwolnienia z podatku VAT na żywność w Polsce oznaczają, że korzyści i oszczędności z zakupów nie są już wystarczające, aby zrekompenzować koszty dodatkowe, jak koszty paliwa i czas poświęcony na dojazdy do sklepów w Polsce. Wilnianka Łolita Urynowicz w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedziała, że na zakupy artykułów spożywczych jechać do Polski się nie opłaca, jedynie opłacalne są zakupy ubrań i materiałów budowlanych.

— Od 2020 r. regularnie, raz w miesiącu, jeździliśmy na zakupy do Polski. Opłacało się bardzo. Miesięcznie mogliśmy zaoszczędzić nawet do 300 euro. Na Litwie w sklepie kupowaliśmy jedynie chleb. Ostatni raz w Polsce byliśmy w maju. Wszystko bardzo zdrożało. Ceny są podobne do naszych. Robiąc zakupy w Biedronce, zaoszczędziliśmy około 50 euro, ale jeżeli policzyć benzynę i czas, to wyszliśmy nawet na minus. Teraz zamiast zakupów w Polsce śledzę promocje w naszych sklepach, bo jeżeli są dobre promocje, to u nas niektóre produkty można kupić nawet taniej niż w Polsce — mówi Łolita Urynowicz.

OPŁACAJĄ SIĘ UBRANIA I MATERIAŁY BUDOWLANE

Największe zainteresowanie Litwinów zakupami w sąsiednim kraju zaobserwowano na początku 2022 r., kiedy Polska tymczasowo zniosła podatek od wartości dodanej (VAT) na produkty spożywcze. Decyzja ta wywołała nawet dyskusje na temat podobnych zwolnień z podatku VAT na Litwie. W tym samym czasie Litwa doświadczała już przyspieszającej inflacji, która również wpływała na siłę nabywczą Litwinów, więc niektórzy szukali alternatyw, aby zaoszczędzić pieniądze. Wreszcie, spadek wartości polskiego złotego w latach 2021–2022 oznaczał również, że Litwini mogli kupować produkty taniej.



Kwota wydawana przez Litwinów w Polsce zależy od pory roku — wydatki najbardziej rosną w miesiącach letnich **Fot. Marian Paluszkiwicz**

— W Polsce są prawdziwe wyprzedaże, nie takie jak u nas, że piszą zniżki do 50 proc., a jak sprawdzisz, to tych zniżek tam w ogóle nie ma. Gdy jeszcze jeździliśmy na zakupy, w tym czasie budowaliśmy też dom. Większość materiałów sprowadziliśmy stamtąd, opłacało się nawet z wynajęciem transportu. Co dotyczy materiałów budowlanych, to i teraz opłaca się, ale już mniej można zaoszczędzić. W Polsce kupowałam także AGD, na przykład aparat kawowy Jura u nas kosztował 1 850 euro, w Polsce kupiłam za 1 500 euro, różnica znaczna — wspomina rozmówczyni.

Według danych Swedbanku dotyczących kart płatniczych, w ostatnich miesiącach odnotowano tendencję spadkową w wydatkach w Polsce. Tylko w maju Litwini wydali w Polsce o 11 proc. mniej w porównaniu z tym samym okresem rok temu. Biorąc pod uwagę umocnienie złotego, ilość zakupionych towarów spadła jeszcze bardziej. Trend spadku przepływu Litwinów obserwowany jest od początku roku.

LATEM WYDAJĄ WIĘCEJ

„Kwota wydawana przez Litwinów w Polsce zależy od pory roku. Na przykład co roku zauważamy, że wydatki rosną w miesiącach letnich. Jest to

naturalne, kiedy ludzie wyjeżdżają na wakacje do Polski lub innych krajów europejskich, zatrzymują się również w sąsiednim kraju, aby zrobić zakupy. Dlatego bardziej wyraźne trendy będą widoczne w środku lata. W ubiegłym roku Litwini wydali w Polsce około 7-8 mln euro w miesiącach innych niż letnie, podczas gdy w lipcu i sierpniu było to prawie dwa razy więcej, ok. 14-15 mln euro. Żywność stanowi największą część wydatków, około jednej trzeciej, podczas gdy paliwo stanowi około jednej piątej” — napisano w oświadczeniu Swedbanku.

Umocnienie się złotego i zniesienie zwolnienia z podatku VAT na żywność w Polsce oznaczają, że korzyści i oszczędności z zakupów nie są już wystarczające, aby zrekompenzować koszty dodatkowe, jak koszty paliwa i czas poświęcony na dojazdy do sklepów w Polsce.

„Należy również pamiętać, że próba zaoszczędzenia pieniędzy często przynosi efekt odwrotny do zamierzonego. Na przykład kupujemy towary i produkty, których możemy nie potrzebować lub które mają stosunkowo krótki okres przydatności do spożycia. W takim przypadku warto dokładnie obliczyć, czy pożądaný cel oszczędzania pieniędzy został faktycznie osiągnięty” — napisano w oświadczeniu Swedbanku. ■

Upały coraz bardziej dokuczliwe, klimatyzacja staje się konieczna

Honorata Adamowicz

Upały znacznie zwiększają zapotrzebowanie na urządzenia chłodzące.

— Popyt na klimatyzację jest bardzo zmienny. Gdy tylko nadchodzą upały, wszyscy zaczynają dzwonić, zamawiać klimatyzację. Gdy się zaś ochładza, liczba telefonów gwałtownie spada. Osoby, które dbają o swoje zdrowie i komfort, klimatyzatory zamawiają z wyprzedzeniem, bo wiedzą, że będą gorące dni i nie czekają, aż na ulicy będzie plus 30. A ci, którzy dzwonią, gdy tylko nadejdzie upał, tak jak teraz, to ludzie, którzy raczej nie myślą o przyszłości, nie myślą o tym, że dziś nie jest gorąco, ale jutro może być bardzo gorąco — relacjonuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Saulius Vaitkus dyrektor firmy MB Airkon LT.

KTO ZWLEKA — TEN CZEKA

Jak zaznacza rozmówca, mieszkańcy, którzy zamawiają klimatyzację podczas upałów, muszą długo czekać na urządzenie. Ci, którzy zamawiają w okresie największych upałów, muszą czekać około miesiąca. Poza okresem szczytowym realizacja zamówień na urządzenia klimatyzacyjne wynosi zwykle tydzień lub dwa.

— Odpowiedzialni ludzie instalują klimatyzację na przykład wiosną, kiedy nie jest jeszcze tak gorąco i spokojnie czekają, aż nadejdą wysokie temperatury. I czują się wówczas komfortowo. A ci, którzy teraz zamawiają w czasie upałów, żyją cały czas w stresie. Zaczynają szukać najtańszej opcji, ale nie znajdują tej najtańszej, ponieważ popyt jest ogromny. W tym okresie nikt nie robi żadnych zniżek, a i czasu na poszukiwanie nie ma. Ci, którzy zamawiają w upały, zazwyczaj przepłacają, nie mają

Prawdopodobnie za kilka lat klimatyzacja stanie się obowiązkowym wyposażeniem prawie każdego domu i mieszkania.



Klimatyzację najlepiej zamawiać z wyprzedzeniem, nie czekając na wycierając upały Fot. Freepik, opr. red.

czasu na wybór dobrego klimatyzatora, dobrych fachowców, ponieważ wszyscy są wtedy zajęci. Następnie zatrudniają tego, kto nie jest zajęty, a nie zawsze są to profesjonaliści, instalują źle, w pośpiechu. A wtedy klient nie jest zadowolony. Moja rada — robić wszystko z wyprzedzeniem, nie czekać na upały — apeluje dyrektor firmy MB Airkon LT.

JAK DBAĆ O KLIMATYZACJĘ

Filtry w klimatyzacji są bardzo ważne, ponieważ mają bezpośredni wpływ na jakość powietrza, którym oddychamy. Filtr jest jak sito, które zatrzymuje zanieczyszczenia, takie jak kurz, pyłki, sierść zwierząt, dym czy bakterie. Zanieczyszczone filtry nie tylko obniżają efektywność klimatyzacji, ale mogą także być przyczyną nieprzyjemnych zapachów w domu i negatywnie wpływać na zdrowie. Dlatego regularne czyszczenie i dezynfekcja filtrów są bardzo ważne. Jak

podkreśla ekspert, filtry powinny być czyszczone co najmniej raz na miesiąc podczas sezonu intensywnego użytkowania, a poza sezonem — co najmniej raz na trzy miesiące. Minimalnie raz w roku powinniśmy wezwać instalatora, aby ten wykonał wszystkie niezbędne prace konserwacyjne.

KOSZTY OCHŁADZANIA

— W upały nie podnosimy cen za klimatyzację i instalację, ale jeśli chodzi o konkurentów, to nie wiem, wszystko może się zdarzyć. Nasza cena pozostaje taka sama zimą i latem. Cena klimatyzatora zależy od jego mocy i od producenta. Sam klimatyzator może kosztować od 450 do 2 000 euro, instalacja z materiałami kosztuje od 200 do 8 000 euro. Jeśli chcemy zainstalować klimatyzator w 2- lub 3-pokojowym mieszkaniu, klimatyzator będzie kosztował 500 euro, a instalacja 300 euro. Klimatyzator wymaga również konserwacji — informuje Saulius Vaitkus. ■

Przedszkole „Bangelė”, w którym nauka i zabawa idą w parze

Justyna Giedrojć

Przedszkole posiada zerówkę, prowadzi wiele zajęć edukacyjnych oraz rozrywkowych, organizuje wycieczki poznawcze. Sale przedszkolne to jasne, przyjazne miejsce do zabaw i nauki. Są tu grupy polskie i rosyjskie.

WYKWALIFIKOWANA KADRA PEDAGOGICZNA

— Staramy się zapewnić dzieciom najlepsze warunki do poznawania świata i rozwijania swoich talentów, a także bezpieczną przestrzeń, w której każde dziecko poczuje się wyjątkowe i akceptowane. W naszym przedszkolu pracuje wykwalifikowana kadra pedagogiczna, która jest przygotowana do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym — mówi Liudmila Kropień, zastępca dyrektora ds. edukacji.

GRUPY POLSKIE

Przedszkole działa od 1965 r. W 2025 r. będzie świętować jubileusz 60-lecia działalności.

— Mamy 10 grup podzielonych wiekowo. Każda grupa ma swój indywidualny plan dnia, dzieci tu otrzymują dobrej jakości pożywienie, mają zajęcia pedagogiczne, spacer, zabawy edukacyjne. Obecnie do przedszkola uczęszcza 186 dzieci — od pierwszego roku życia aż do wieku szkolnego. Są grupy polskie i rosyjskie — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” Liudmila Kropień. Kadra pedagogiczna ciągle podnosi kwalifikacje.

— Nasze panie dbają o interes każdego dziecka, stosują indywidualny sposób nauczania. Są doświadczonymi opiekunkami, które posiadają wiedzę i umiejętności niezbędne do wszechstron-

Żłobek-Przedszkole „Falka” (lit. „Bangelė”) mieści się w wileńskiej dzielnicy Naujamiestis przy ulicy Žemaitės 3. Pracuje tu wykwalifikowana kadra pedagogiczna, która jest przygotowana do pracy z dziećmi.



Każda grupa ma swój indywidualny plan dnia, dzieci tu otrzymują dobrej jakości pożywienie, mają zajęcia pedagogiczne, spacer, zabawy edukacyjne

nego rozwoju dziecka. Obecnie jest zatrudnionych 25 pań, wszystkie mają wyższe wykształcenie. Posiadamy specjalistów z kwalifikacjami nauczycieli metodyków, logopedę, psychologa. Dbamy o wysoki poziom nauczania, więc ciągle angażujemy nasze pracownice do udziału w różnego rodzaju szkoleniach — kontynuuje rozmówczyni.

WYCIEZKI I KÓŁKA ROZWIJAJĄCE UZDOLNIENIA

Każdego dnia w przedszkolu są prowadzone różnego rodzaju zajęcia, działają kółka.

— Są to lekcje języka litewskiego, zajęcia plastyczne, muzyczne, gimnastyka. Za dodatkową opłatą można zapisać dziecko na zajęcia z języka angielskiego, zumbi czy karate — wyjaśnia Liudmila Kropień. Organizowane są wycieczki edukacyjne ze zwiedzaniem ciekawych miejsc.

— Do stołecznych placówek kultury, muzeów, parków, zoo. W ramach zwiedzania często odbywają się dodatkowo zajęcia edukacyjne. Nasi wychowankowie odwiedzili Muzeum Techniki i Energetyki, siedzibę policji, gdzie wzięli udział w zajęciach „Bezpieczna klasa ruchu”, zwiedzali autokarem Wilno, SPA „Jeleni”, farmę alpów w Trokach, Park sów w Rudominie, Ogród Botaniczny w Kairenai i wiele innych miejsc — wylicza Liudmila Kropień.

PRZEDSZKOLE PRZYGOTOWUJE DO PODJĘCIA NAUKI W SZKOLE

— Przygotowanie opiera się na zachęcaniu dzieci do nauki, więc baza wiadomości jest przekazywana poprzez zabawę. Pedagodzy wykorzystują różne metody, aby każde dziecko miało podstawowy pakiet wiedzy, który jest niezbędny przed rozpoczęciem pierwszej klasy: cyferki, literki, kolory, formy i itd.

16.>>

Posiadamy liczne kolorowe sale do zajęć, wyposażone w specjalistyczne pomoce dydaktyczne. Dzięki temu maluchy mogą rozwijać swoje zdolności w różnych dziedzinach. Zerówka posiada ekran interaktywny. Tablica dotykowa jest niezwykle pomocnym narzędziem dla nauczycieli, ponieważ wprowadza do klasy różnorodność metod nauczania poprzez wizualizacje, prezentacje interaktywne i gry. Dzięki innowacyjnym metodom nauczania dzieci mogą znacznie łatwiej przetwarzać i utrzymywać poznane informacje — uważa wicedyrektorka ds. edukacji.

ATUTY PRZEDSZKOLA

Żłobek-Przedszkole „Falka” należy do Samorządu Miasta Wilna. Placówka mieści się w lokalizacji bliskiej centrum miasta, dzielnicy Naujamiestis. Miejsce jest pełne zieleni, co zapewnia idealne warunki do zabaw na świeżym powietrzu.

— Oferujemy bezpieczny i bogato wyposażony plac zabaw, który dostarcza wiele atrakcji. Nasze sale przedszkolne są przytulne i kolorowe, zachęcają do poznania świata. Często zapraszamy gości z innych placówek do przeprowadzania kulturowych i edukacyjnych programów, takich jak spektakle, pokazy robotyki, zapraszamy też

animatorów. W ciągu roku szkolnego organizujemy wiele imprez, na które zapraszamy rodziców i przyjaciół. Ścisła współpraca z rodzicami jest dla nas niezmiennie ważna — wspólnie dbamy o dobro i bezpieczeństwo każdego dziecka. Wkrótce będziemy posiadać specjalne wejściówki na teren przedszkola — podkreśla rozmówczyni.

PRZEDSZKOLE JEST PEŁNE AKTYWNEGO ŻYCIA

— Dbamy o krzewienie polskiej kultury i zapoznanie się z nią, promujemy tolerancję, staramy się przekazać globalny światopogląd, poznajemy kulturę narodowościową oraz kulturę naszego państwa. Naszym celem jest, aby każde dziecko czuło się bezpiecznie, komfortowo, kochane i przez takie samopoczucie niosło najlepsze rezultaty w nauce. Zapraszamy do przedszkola „Bangelé” — miejsca, gdzie nauka i zabawa idą w parze, a każde dziecko znajdzie coś dla siebie — zachęca Liudmila Kropienė.

Wydarzenia z życia przedszkola są dokumentowane stronie internetowej ldbangele.lt

Migawki z życia placówki można także obejrzeć na ich profilu Facebooka.

Fot. archiwum przedszkola „Bangelé”



Placówka mieści się w lokalizacji bliskiej centrum miasta — dzielnicy Naujamiestis. Miejsce jest pełne zieleni, co zapewnia idealne warunki do zabaw na świeżym powietrzu

Zmarł Kriščiūnas, ps. „Tynta”, działacz



W wieku 57 lat zmarł Aušrys Kriščiūnas ps. „Tynta” — osoba publiczna, działacz społeczny, performer i były radny Kowna.

Portal „kauniečiams.lt” poinformował o tym w piątek 28 czerwca. Wiadomość o śmierci Kriščiūnasa „Tynty” potwierdziła jego żona.

Kriščiūnas urodził się w Wilnie, uczęszczał do szkół średnich Antanas Vieniūolis i nr 35, a następnie studiował na Wydziale Energetyki Uniwersytetu Technicznego w Kownie.

W 1995 r. został wybrany do Rady Miasta Kowna jako przedstawiciel Młodej Litwy.

Kriščiūnas pracował jako dyrektor programowy stacji radiowej, w agencjach reklamowych, był uczestnikiem i prezenterem w różnych projektach telewizyjnych, a także zasłynął jako twórca popularnego litewskiego humorystycznego programu telewizyjnego „Bentski Show”.

Od 2020 roku był członkiem partii Zjednoczenie Narodowe (lit. Nacionalinis susivienijimas). Był jednym z założycieli Litewskiego Związku Studentów.

**Opr. A. K. na podst. BNS, mat. pras.
Fot. Deizignas, opr. red.**

Poznajmy świat. Wszechstronny Berlin: nietradycyjny koniec roku szkolnego

Po raz kolejny uczniowie Gimnazjum im. St. Moniuszki zakończyli rok szkolny w nietradycyjny sposób, a mianowicie projektem „Poznajmy świat. Wszechstronny Berlin. Krótkie spojrzenie na Warszawę i Poznań” część III, który odbył się w dniach 11-14 czerwca.

Celem projektu było zapoznanie uczniów z kulturą, architekturą oraz historią Polski i Niemiec, a także rozwijanie kompetencji samodzielności i odpowiedzialności. W projekcie uczestniczyli uczniowie klas 8-III G wraz z nauczycielką chemii K. Sławińską, nauczycielką języka litewskiego W. Berniukiewicz i nauczycielką matematyki A. Borkowską.

11 czerwca wyruszyliśmy w podróż i już po południu podziwialiśmy widoki warszawskiej Starówki.

Następnego dnia z rana, po przekroczeniu granicy polsko-niemieckiej, udaliśmy się w kierunku Berlina, stolicy Niemiec. Odwiedziliśmy wiele znanych miejsc: Katedrę, niemiecki Parlament (Reichstag), Forum Humboltu, Bramę Branderburską, pomniki żydow-

skiego genocydu, plac Babelu, Pomnik Spalonych Książek oraz inne zabytki. Berlin to miasto pełne zabytków godnych podziwu, a muzea nie tylko wzbogacają wiedzę, ale także pozostawiają niezapomniane wrażenia.

W trakcie wycieczki nasza grupa miała także okazję zwiedzić ogród zoologiczny w Niemczech. Jest to najstarsze ZOO, które w tym roku obchodzi 180-lecie swojego istnienia. Znajduje się tu największa na świecie kolekcja zwierząt, która wynosi 1 500 gatunków, co oznacza 14 tys. osobników. Terytorium ogrodu zoologicznego zajmuje ponad 35 ha.

Historię kultury technologicznej poznaliśmy w Niemieckim Muzeum Techniki. Ma ono bogatą kolekcję eksponującą wiele kie-

runków danej dziedziny. Najbardziej okazałe eksponaty można zobaczyć w sekcjach poświęconych kolejnictwu, lotnictwu, transportowi drogowemu oraz żegludze. Dzień zwieńczyliśmy w centrum handlowym na placu Poczdamskim, gdzie nabyliśmy upominki z pobytu w Berlinie.

Aby droga powrotna nie dłużyła się, postanowiliśmy pojechać do Poznania i zwiedzić Stare Miasto.

Takie wycieczki jednoczą uczniów, pozwalają im choć na chwilę odpocząć i zapomnieć o codziennych troskach. Ze słowami: „Będziemy z niecierpliwością czekać na kolejną wycieczkę!” — zakończył się nasz projekt oraz pracowity rok szkolny. ■

Krystyna Sławińska,
nauczycielka chemii



Berlin to miasto pełne zabytków godnych podziwu, a muzea nie tylko wzbogacają wiedzę, ale także pozostawiają niezapomniane wrażenia **Fot. archiwum szkolne**

Prof. Iwanow: Ludzie Kremla nad Wisłą nie mieli narodowości...

Rozmowa z prof. dr. hab. Mikołajem Iwanowem z Zakładu Instytutu Nauk Politycznych i Administracji Historii Uniwersytetu Opolskiego oraz Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego.

Leszek Wątróbski: Urodził się Pan Profesor na Białorusi...

Prof. Mikołaj Iwanow: ...i wiele lat tam przeżyłem. Do Polski przyjechałem w roku 1979 i spędziłem tu większość swego życia. Pochodzę z okolic Brześcia, gdzie moi dziadkowie rozmawiali tzw. dialektem poleskim. U nas w Brześciu trudno było znaleźć rodzinę, która nie miałaby krewnych w Polsce. Powodowało to swoiste poważne zakażenie mieszkańców Brześcia obcą ideologią. W czasach późnego Breżniewa, wielu miejscowych mogło przyjeżdżać do Polski na zaproszenia, poczuć tego ducha wolności, którego za Bugiem komunistom nie udało się zdławić. Na dodatek Polska była wtedy sposobem na poprawienie sobie poziomu życia materialnego. Jechało się tam, aby coś kupić i coś sprzedać. I kiedy raz do roku człowiek pojechał do Polski, to przez cały następny rok mógł lepiej żyć z zarobionych tu pieniędzy i myśleć trochę inaczej niż rdzenni Rosjanie z głębi Związku Sowieckiego. Tu za komuny zawsze przeważały ogromne sympatie wobec Polski, graniczące z „bezinteresowną” zazdrością.

W Polsce uchodził Pan, przez długie lata, za rosyjskiego badacza i historyka.

Kiedy już znalazłem się w Polsce, to otrzymałem polskie dokumenty z imieniem Mikołaj Iwanow i przez następne lata Mikołajem pozostawałem. Wszystkie moje publikacje z tego okresu podpisane były imieniem Mikołaj. Później ktoś z wydawców wpadł na pomysł, aby promować moje publikacje jako historyka rosyjskiego. Wyszła książka o powstaniu warszawskim przedstawiająca mnie jako Nikołaja Iwanowa i tak już zostało. Pisali też, że jestem badaczem, historykiem rosyjskim, co nie jest do końca prawdą. Zdaniem niektórych to da-



Prof. Mikołaj Iwanow
Fot. Leszek Wątróbski

wało jakby większą wagę temu, co pisałem. Uważam to wyłącznie za wydawniczy chwyt. Nigdy przecież w Rosji nie mieszkalem. Pochodzę z Brześcia, centrum geograficznego przedwojennej RP. Do granicy z Rosją mieliśmy przed wojną prawie 300 km w linii prostej.

Jakie były Pana początki w Polsce? Czym różniła się wówczas np. od sowieckiej Białorusi?

U nas za Bugiem za mały liścik o treści nie do końca komunistycznej można było na długie lata trafić nie do więzienia, tylko do tzw. psychuszki na leczenie psychiatryczne, gdzie robili z takiego gościa wariata. W Polsce natomiast prasa drugoobiegowa była powszechna. Moja żona, która pracowała w dużych Zakładach Elektronicznych „Mera-Elwro” codziennie przynosiła z pracy jakąś bibułę, ulotki czy czasopisma, którymi się wówczas zaczytywałem. I później jeden z kolegów mojej żony, Polki z Wrocławia, zaproponował mi spotkanie z Kornelem Morawieckim — ojcem byłego premiera. I on namówił mnie, abym zaczął pisać do jego podziemnego „Biuletynu Dolnośląskiego” wychodzącego we Wrocławiu (lata 1979–1990).

I w ten sposób zostałem jedynym obywatelem ZSRR i jednocześnie aktywnym działaczem ówczesnej opozycji komunistycznej, bo kiedyś jeszcze nie miałem polskiego obywatelstwa. Pisałem głównie o Rosji Radzieckiej. I tak stałem się publicystą m.in. „Solidarności Walczącej”, „Kultury Paryskiej” czy „Zeszytów Historycznych” Jerzego Giedroycia. Później rozpoczęła się „pierestrojka” i ja na zawsze pożegnałem się z tą „niehumanitarną ziemią”. Dostałem w roku 1988 propozycję pracy od Wolnej Europy i przepracowałem tam 17 lat. I większość moich książek, pisanych po polsku, powstała po skończeniu etatowej pracy w tej rozgłośni.

Ostatnia Pana książka to „Ludzie Kremla nad Wisłą. Ideowcy czy zdrajcy?”.

Książka ta ukazała się w połowie ubiegłego roku w Wydawnictwie Literackim w Krakowie.

Ludzie Kremla nad Wisłą nie mieli narodowości. Przede wszystkim byli komunistami, fanatykami idei komunistycznej. Uważali, że uszczęśliwiają własny naród, choć to uszczęśliwienie było krwawe i okrutne. Pamiętajmy, że Lenin już w roku 1917 uznał niepodległość Polski, ale uznanie to było bardzo swoiste, raczej kłamliwe. Była to tzw. „niepodległość dla polskich chłopów i robotników”, a nie dla całego narodu polskiego. Od samego też początku jedną z głównych cech ideologii komunistycznej była demagogia społeczna. Czołowe hasło rewolucji bolszewickiej: „Ziemia dla chłopów, fabryki dla robotników” nigdy nie zostało praktycznie zrealizowane. Chłopów zapędzono do kołchozów, gdzie skazano ich na vegetację, a nawet na głód. Robotników natomiast w tych fabrykach sprowadzono do pozycji edukowanych niewolników, pozba-

19.>>

wionych związków zawodowych — tego, co oni z takim trudem wywalczyli za czasów caratu.

Pana książka jest o fenomenie polskiego komunizmu.

Nie ma żadnej wątpliwości, że komunizm został Polsce narzucony. Polscy komuniści stanowili naprawdę margines narodu polskiego. Rozumiał to nawet Stalin, który w rozmowie z Mikołajczykiem, premierem polskiego rządu na uchodźstwie, powiedział: „Wiem, że komunizm nadaje się do Polski, jak siodło dla krowy”. Zawsze też na świecie kształtował się obraz Polaków, którzy byli przedstawiani jako naród katolicki, oddany polskim tradycjom narodowym. I że komunizm na polskiej ziemi to jest zupełnie coś obcego. Badałem ten fenomen polskiego komunizmu. Szukałem odpowiedzi na pytanie: kim byli ci polscy komuniści? Czy odpowiada to rzeczywiście prawdzie, że byli to głównie Żydzi oraz inne mniejszości narodowe, a Polacy raczej nie. Bo nawet Churchill w rozmowie z Edenem powiedział, iż Stalin chyba zwariował, bo planuje w Polsce zaszczerpić komunizm, przecież to się nie uda. Polacy w ogóle nie nadają się do komunizmu. Okazało się jednak, że Churchill nie miał racji, bo Stalin zaszczerpił w Polsce komunizm, choć w dziwny sposób. Czy działało się to przemocą, czy również miał tu poparcie? Badałem, kim byli i ci pierwsi KPP-owcy, którzy zakładali w Polsce pierwsze komitety partyjne.

Pana książka zaczyna się wierszem...

... jednego z najwybitniejszych polskich poetów i dramaturgów — Brunona Jasieńskiego (1901–1938), zaliczanego do grona poetów wyklętych, współtwórcy polskiego futuryzmu, przedstawiciela polskiej awangardy międzywojennej, działacza komunistycznego. Jasieński w roku 1929 osiadł w ZSRR, bo w Polsce groziło mu więzienie. Szybko nauczył się rozmawiać po rosyjsku i zaczął publikować w tym języku. „Zachorował” ciężko na komunizm. I to tak mocno, że nawet kiedy został tam skazany na śmierć i uznany za polskiego agen-



Bruno Jasieński (1901–1938)

Fot. domena publiczna, opr. red.

ta, tuż przed rozstrzelaniem napisał wiersz, ofiarując go Stalinowi. Mówił w nim o jakiejś straszliwej pomyłce i że nadal jest komunistą. I że wierzy w tę komunistyczną ideę i umiera z imieniem Stalina na ustach. Jasieński skazany został na karę śmierci przez Kolegium Wojskowe Sądu Najwyższego ZSRR (17 września 1938) z zarzutem „udziału w kontrrewolucyjnej organizacji terrorystycznej” i tego samego dnia rozstrzelany. Pochowano go w bezimiennej mogile, w miejscu straceń Kommunarka pod Moskwą. Zrehabilitowany został dopiero 24 grudnia 1955 r.

Nasuwa się kolejne pytanie, kim byli ci ludzie, którzy uwierzyli w komunizm?

Wszyscy pierwsi komuniści polscy byli idealistami. Później spotkała ich straszliwa tragedia, bo praktycznie nikt z nich nie przeżył. A Stalin tych wszystkich komunistów, którzy byli gotowi służyć mu absolutnie i walczyć o komunę, uznał za agentów i zdrajców, i wszystkich kazał wykończyć. W okresie międzywojennym był taki kawał, że najlepsze schronienie dla polskiego komunisty to więzienie polskie, bo przeżyli tacy, jak: Gomułka, Bierut, Rakowski i inni. Przeżyli tylko dlatego, że uwięziono ich w więzieniach, a Stalin nie mógł ich tam rozstrzelać. A z tych, których zdążyły władze RP wymienić na polskich księży aresztowanych w Związku Radzieckim na początku lat 30., i którzy wrócili do swojej przybranej ojczyzny, jaką był dla nich ZSRR, nikt nie przeżył.

Czy byli to więc ideowcy czy zdrajcy?

Byli tacy i tacy. Byli ludzie, którzy poszli do komunistów tylko dlatego, aby przeżyć, tak jak np. gen. Jaruzelski, który wstąpił do partii. Jego matka, aż do swojej śmierci, nie dowiedziała się o tym fakcie. To mógłby być dla niej wielki szok. Jaruzelski wstąpił do armii Berlinga tylko dlatego, aby na Syberii jego rodzina mogła jakoś przeżyć. Został oficerem tzw. Ludowego Wojska Polskiego, a później wstąpił do partii i służył komunistom do końca życia. Dzisiaj możemy z całą pewnością stwierdzić, że Jaruzelski nie był typem ideowca gotowym umrzeć za komunizm, tak jak Bruno Jasieński. Takich jak Jaruzelski było w partii dużo — np. Berling i jego otoczenie. Ci, którzy poszli do komunistów, by nie zostać rozstrzelanym w Katyniu, albo ci, którzy przyłączyli się do komunistów, aby uniknąć śmierci głodowej w obozach koncentracyjnych. Ale takich była zdecydowana mniejszość.

Pana książka jest podzielona na dwie części.

Pierwsza jej część poświęcona została polskiej idei komunistycznej, czym była Polska Partia Komunistyczna, dlaczego Stalin zaczął ją prześladować, opisując stosunek polskich komunistów do Trockiego, do walki wewnątrz partyjnej w Międzynarodówce Komunistycznej oraz inne problemy. Jest tam bardzo ważny wątek dotyczący osobistego stosunku Stalina do polskości. Polska dla Stalina symbolizowała jakby cały świat zachodni, bo Stalin faktycznie nie był nigdy za granicą z wyjątkiem Polski, do której sprowadził go Lenin tuż przed I wojną światową. Zatrzymał się w Zakopanem i Poroninie. Tam powstała książka, dyktowana mu przez Lenina, uznana w czasie kultu Stalina za swoistą „biblię komunistyczną” w sprawach narodowościowych.

Stalin uważał, że bardzo dobrze zna Polaków. Do tego jeszcze przyczyniło się prawdopodobnie i to, że w partii komunistycznej miał tylko jednego bardzo bliskiego przyjaciela, a był nim Dzierżyński. Choć nie wiadomo, co mogło się z tą przyjaźnią wydarzyć w przyszłości. 21.>>

20.>>

Gdyby bowiem Dzierżyński (1877–1926) nie umarł wcześniej, to nie wiadomo, czy Stalin by go później nie wykończył. Stalin był typem ideowca, ale ideowca azjatyckiego, któremu bardziej pasowałoby rządzić jakimś małym i niedemokratycznym państwem, np. gdzieś w Azji. Nie był przecież Europejczykiem. On rządził według zasad azjatyckich. W Rosji ukazało się ostatnio kilka książek, których autorzy utrzymują, że Stalin był pół-Polakiem. Jego oficjalnym ojcem, nadużywającym alkoholu, był szewc Wissarion Beso Dżugaszwili. Niektórzy uważają, że matka Stalina pracowała jako sprzątaczką u podróżnika gen. Mikołaja Przewalskiego. I wystarczy

spojrzeć na jego portret i wizerunek starszego Józefa Stalina. Wygląda jak bracia. Jeśli okraszyć to podobieństwo faktem, iż Przewalski był podróżnikiem i według niektórych relacji zawitał przed narodzinami małego Józefa do Gori, gdzie mógł poznać jego matkę, cała historia układa się w scenariusz. Można oczywiście dziś zrobić badania DNA i stwierdzić definitywnie, czyim Stalin był synem. Ale to raczej z dziedziny utopii. W Rosji nadal komuniści są mocni, a dla nich byłby to prawie śmiertelny cios.

Nic więc dziwnego, że w pierwszych latach porewolucyjnych słowa „Polak” i „polskość” w Rosji sowieckiej, a następnie w Związku

Sowieckim, były synonimem politycznej lojalności wobec władzy bolszewickiej...

... a za czasów Dzierżyńskiego nawet synonimem prawdziwego rewolucjonisty oraz człowieka, który jest oddany rewolucji do końca. Nie mam jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie. Stalin powiedział kiedyś, że prawdziwy komunista nie ma narodowości. Wydaje mi się, że także ludzie Kremla nad Wisłą nie mieli narodowości. Przede wszystkim byli komunistami, fanatykami idei komunistycznej. Byli fanatycznie przekonani, że ratują własny naród, budują mu tzw. świetlaną przyszłość. Choć nie brakowało wśród nich różnego rodzaju oszustów, łapowników, zwykłych kryminalistów, dla których komunizm był jedynie szansą urządzić się wygodnie w istniejących warunkach.

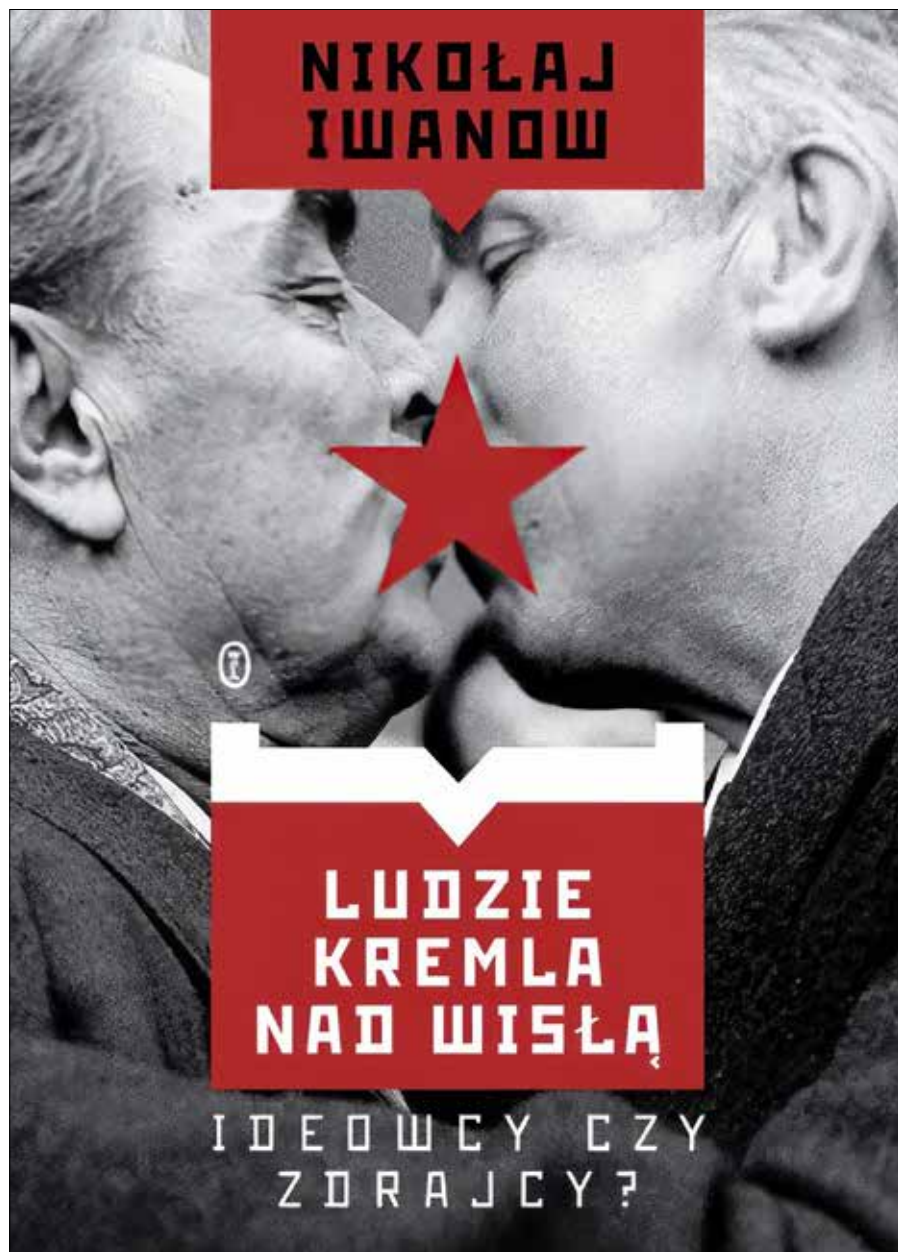
Był Pan założycielem i szefem Fundacji „Za Naszą i Waszą Wolność”.

Fundacja ta powstała, aby zajmować się promocją kultury białoruskiej i polskiej za Bugiem. Robiliśmy imprezy w Rosji — w Moskwie i Petersburgu — np. na 100-lecie Czesława Miłosza. Badaczy jego poezji było tam wówczas zdecydowanie więcej niż w Polsce. Fundacja nasza robiła pokazy filmów o Polsce oraz publikowała serię wydawniczą „Z Warszawy z miłością”. Myśleliśmy wówczas, że Rosja stanie się kiedyś normalnym krajem, pożegna się z komunizmem i zbudują normalną demokrację. Tak się jednak nie stało. Ostatni raz byłem w Moskwie kilka lat przed inwazją na Ukrainę i występowałem tam na spotkaniu stowarzyszenia „Memoriał”. Dziś stowarzyszenie to nie może już działać oficjalnie, a większość jego członków siedzi w więzieniu albo jest poza Rosją i prowadzi nieoficjalną działalność. Nadal natomiast wydają gazetę internetową, którą czytam. Putin zorał już całą antyputinowską Rosję, choć nie do końca.

Nad czym Pan teraz pracuje?

Piszę pamiętniki pod umownym tytułem „Rosjanin w Polsce” — chociaż nie jestem żadnym Rosjaninem, ale tak mnie tu czasem traktują. ■

Rozmawiał Leszek Wątróbski



Witamy wszystkich zasadą: „Gość w dom, Bóg w dom!”

Kiedy codzienny zgiełk i pośpiech życia miejskiego zaczynają przytłaczać, coraz więcej osób poszukuje ucieczki do spokojniejszych, bardziej naturalnych miejsc. W dobie szybkiego tempa życia i nieustannego hałasu, marzymy o chwili wytchnienia w otoczeniu przyrody.

Agnieszka Skinder

Nadeszła pora urlopów, a nie wszyscy mogą sobie pozwolić na dalekie podróże na ciepłe morza. Czasami wystarczy zmiana otoczenia, by na nowo odzyskać spokój i równowagę.

Państwo Krystyna i Andrzej Malinowscy sami bardzo dobrze wiedzą, czym jest pośpiech, tempo miasta i stres. Postanowili więc prowadzić Malinadę — turystykę wiejską, gdzie można poczuć absolutną ciszę i zanurzyć się w kojących dźwiękach lasu. Położona w sercu natury, z dala od cywilizacyjnego zgiełku Malinada oferuje wyjątkową możliwość wypoczynku w harmonii z przyrodą. Gospodarzem miejsca jest pan Andrzej Malinowski, który z pasją i zaangażowaniem prowadzi swoją agroturystykę, dzieląc się z gośćmi pięknem i spokojem tego miejsca.

Zapraszamy do rozmowy z Andrzejem Malinowskim, który opowie, skąd wziął się pomysł na Malinadę, jakie atrakcje oferuje swoim gościom oraz co wyróżnia to miejsce spośród innych form turystyki wiejskiej. Dowiemy się także, jak bliskość natury i tradycji wiejskich może wzbogacić nasze życie i dlaczego warto wybrać się na urlop właśnie tutaj. Pan Andrzej podzieli się również historią swojego rodzinnego miejsca, które stało się inspiracją do stworzenia tego wyjątkowego zakątka. Czy może być coś lepszego niż poranny spacer po lesie, śpiew ptaków i wieczory spędzone przy ognisku?

Agnieszka Skinder: Skąd powstał pomysł na otwarcie Malinady — agroturystyki wiejskiej?

Andrzej Malinowski: Pomysł już od dawna mieliśmy w głowie. Za każdym razem, gdy przyjeżdżamy na naszą wieś, czujemy ogromną ulgę i spokój duchowy. Nasza zagroda znajduje się praktycznie w lesie, co sprawia, że



„A tak naprawdę, to rodziny lubią ze sobą wspólnie spędzać czas, grillować, spędzić wieczór przy ognisku” — opowiada Andrzej Malinowski

możemy tu poczuć bliskość dzwiczszej przyrody nieskażonej cywilizacją. Właśnie tym chcemy dzielić się z innymi ludźmi.

Czy jest to taka typowa turystyka wiejska, gdzie można przyjechać, wypocząć od miastowego gwaru i kurzu, czy coś więcej?

Hasło naszej zagrody — poczuj ciszę. Nasza zagroda wiejska położona jest w zaciszu leśnym, gdzie nie ma żadnego sąsiada, tylko las i przepiękna przyroda. Dzięki temu nikt nie będzie zakłócał spokoju. Można spodziewać się jedynie rechotu żab, śpiewu ptaków i delikatnego szumu drzew. W cichy jesienny wieczór, gdy już odlatują wszystkie ptaki, jest tak cicho, że aż dzwoni w uszach. Można poczuć absolutną ciszę!

Jakie atrakcje oferuje Malinada?

Sauny i łaźnie parowe to miejsca regeneracji i wypoczynku, które w naszym kraju stale zyskują na popularności i coraz bardziej wpisują się w krajobraz wolnych chwil. Proponujemy różnego rodzaju seanse. W saunie można stosować różne techniki wzmacniające efekty saunowania. Jedną z nich jest delikatne bicie skóry gałązkami brzoźowymi lub dębowymi, które stymuluje krążenie i pomaga w głębszym oczyszczaniu porów. Kolejnymi atrakcjami są: wanna ogrodowa (jacuzzi), piesze, rowerowe, samochodowe wycieczki terenowe, piłka nożna, piłka ręczna, dziecięce atrakcje, przejażdżka traktorem, obiad-kolacja w lesie. Szczególnie dla dzieci możemy zaoferować dużo zajęć integracyjnych, plastycznych, sportowych.

23.>>

22.>>

Pamiętamy o najmłodszych naszych gościach i możemy zaofertować wiele różnorodnych zabawek i gier.

Co cieszy się największym popytem wśród odwiedzających?

Wśród dzieci — jazda traktorem, wśród dorosłych zwiedzanie opuszczonej wsi płożonej nieopodal.

Spacery w przepięknym lesie, kąpiel w stawie. A tak naprawdę, to rodziny lubią ze sobą wspólnie spędzać czas, grillować, spędzić wieczór przy ognisku. Dzięki takiej bliskości natury porannej kawie często towarzyszą sarny, łosie, kłopot bocianów i kiedy nasi turyści tego doświadczają, widzimy zadowolenie w ich oczach, co sprawia, że nasza zagroda jest wyjątkowa.

Jakie ma dla Ciebie znaczenie, że Malinada powstała w rejonie sołecznickim, na ziemi praojców właściciela?

Tu spędzałem wszystkie wakacje i wolne chwile od czasów dzieciństwa. Dziadek, który zastępował mi ojca, nauczył mnie, jak trzeba kosić, sadzić, rąbać czy siać i jak trzeba szanować pracę innego człowieka. To wszystko teraz przekazuję swojemu synowi, żeby wiedział, że chleba w internecie nie kupisz, jeśli najpierw nie posiejesz ziarna, a później nie zmielesz na mąkę. Jesteśmy pasjonatami życia na wsi, jej tradycji i ludowej kultury. Doceniamy walory przyrody i chcemy tym się dzielić z innymi.

Opowiedz, kto tu kiedyś mieszkał, inaczej mówiąc, jaka jest historia Malinady?

Wieś Monkiewicze to rodzinne tereny rodu Monkiewiczów. Moja babcia pochodziła z rodziny Monkiewicz.

Skąd nazwa Malinada?

Od imienia i nazwiska naszego synka — Malinowski Adam.

Jakiego lata spodziewacie się w Malinadzie?

Czeka nas lato pracowite, ponieważ mamy plany rozbudowy zagrody. Od początku działalności przywiązujemy ogromną wagę do jakości świadczonych usług, aby zaspokoić potrzeby najbardziej wymagających turystów, ciągle ewoluujemy poprzez stosowanie



Położona w sercu natury, z dala od cywilizacyjnego zgiełku Malinada oferuje wyjątkową możliwość wypoczynku w harmonii z przyrodą



Wśród oferowanych atrakcji jest tu m. in. przejażdżka traktorem

innowacyjnych rozwiązań oraz poszerzanie naszej oferty o dodatkowe usługi. Oboje z żoną posiadamy kwalifikacje pedagogiczne, mamy wszelkie predyspozycje do prowadzenia wszelkiego rodzaju warsztatów dla dzieci i młodzieży oraz dla ich rodziców. Szczególnie pragniemy być pomocni w nawiązywaniu więzi między rodzicem a dzieckiem poprzez wspólne spędzanie czasu i udział w warsztatach.

Czy można wynająć pokój lub domek okazjonalnie — obchodząc na przykład wieczór paniński? Czy przeznaczenie Malinady to raczej odpoczynek i relaks?

Bardziej nastawiamy się na odpoczynek rodzinny, ale jeżeli imprezy okazjonalne nie będą zakłócały spokoju rodzinnego, to jesteśmy otwarci na inne różne formy atrakcji, urodziny, Pierwszą Komunię, Nowy Rok, sesje zdjęciowe na łonie przyrody, itd., a także relaks i odpoczynek.

Czy jest obecnie duża konkurencja w sektorze turystyki wiejskiej?

Na pewno. Staramy się wyróżnić jakością, otwartością i wileńską gościnnością. Witamy wszystkich zasadą: „Gość w dom, Bóg w dom!”

Fot. arch. pryw. rodziny Malinowskich

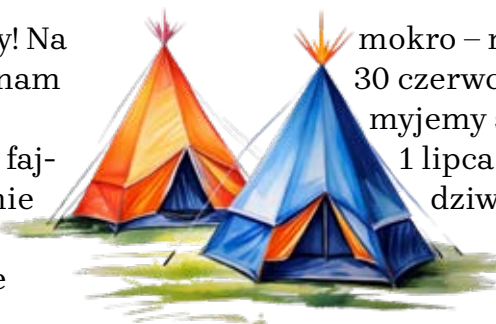


Dzieńdoberek! Witam Was baaaardzo serdecznie! od czego zaczynamy dzisiejsze spotkanie? Ach, to oczywiste – od wspomnień z wakacji, bo już trwają!

27 czerwca – Przyjechaliśmy! Na dobry początek pozwolono nam nie myć się.

28 czerwca – Dzisiaj też jest fajnie. Zaspaliśmy i na śniadanie pobiegliśmy bez mycia się.

29 czerwca – Pada, wszędzie



mokro – nie myjemy się.

30 czerwca – Dalej pada, dalej nie myjemy się.

1 lipca – Jutro wracamy, a ja jakoś dziwnie wyglądam...

2 lipca – Ciekawe, czy ktoś mnie jeszcze rozpozna?

Na ryby – w każdziuteńki wolny dzień!

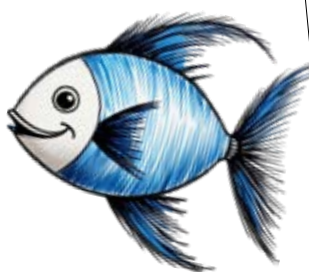
Na ryby – nad leniwą rzeczkę w cień!

Zabieramy sprzęt i siatkę,
a na drzwiach wieszamy kartkę.

Nie wracamy, aż we czwartek,
zapuszczamy się pod Warkę

Na ryby – by zielony wdychać chłód!

Na ryby – by odbiciem tkać wód!



Ach, jaki przyjemny dzień lata!
Ależ, co tu robić? Wszystko już było: piłka, rower, spacer, telewizor, komputer... Fajnie, gdyby tak zająć się czymś innym. Co Wam, kochani Przyjaciele, proponuję – na ryby!

Wędkarstwo jest to nic innego, jak zajęcie polegające na łowieniu ryb z pomocą wędki. Wędkarze zwykle są pasjonatami tego zajęcia, więc jest to rodzaj hobby. Jest całe mnóstwo metod, jak i technik wędkowania. Wędkować może każdy i amator i profesjonalista. Dzięki wędkowaniu możemy nie tylko odprężyć się i zrelaksować, ale wyciszyć i побыć sam na sam z otaczającą nas przyrodą. Do tego ukoronowaniem jest zdobywanie trofeum, jakimi są gatunki ryb w różnych wielkościach.

Wędkarski dowcip!

Spotkało się trzech wędkarzy.

Mówi pierwszy:

– W zeszły piątek złowiłem karpia, miał osiem kilo.

Drugi:

– Ja też wtedy łowiłem. Mój karp miał prawie dziesięć kilo.

Trzeci:

– Co za zbieg okoliczności. I ja również wyciągnąłem w piątek karpia, ważył równo dwanaście kilogramów!

Na to pierwszy oświadcza:

– Zapamiętajcie sobie, że następnym razem ja opowiadam ostatni.

Jak zacząć wędkować?

Tak przygodę z wędką zaczął Pan Maciej:

Gdy ja zaczynałem przygodę z wędkarstwem, pierwszą moją wędką był BAT i to bardzo serdecznie polecam wszystkim początkującym spławikowym wędkarzom.

Możecie spytać — dlaczego — hmmm... odpowiedź na to pytanie jest dość trudna, ponieważ może się wydawać, że o wiele łatwiejsze jest mieć kołowrotek, rzucać daleko i od razu łapać wielkie ryby.

Wcale nie jest to takie proste, ponieważ, jeśli jeszcze nigdy nie łowiłeś, nie wiesz, jak to jest mieć rybę na haczyku, a jest to naprawdę fascynujące uczucie.

Ale na sam początek powinieneś nauczyć się rozpoznawać branie poszczególnych gatunków ryb. Niektóre z nich będą robić ci „wystawki” — a nie które w szybkim tempie topić spławik od razu pod wodę. Musisz nauczyć się, jakie przynęty wybierać oraz czym nęcić. Najlepiej wybrać łowisko o średnim zarybieniu, takie, gdzie nie ma zbyt wielu wędkarzy.

Kształtuję to bardzo dużą cierpliwość, ponieważ nie zawsze mamy pewność, że coś złapiemy, a nasz spławik stoi jak wryty. Ale po jakimś czasie gwarantuję, że będziesz mógł nazwać się wędkarzem, ponieważ będziesz umiał rybę zwabić, utrzymać w łowisku i złapać!

Zdajemy sobie sprawę, że ktoś, kto ma chęć zacząć swoją przygodę z wędkowaniem, może się poczuć zagubiony. Niezrozumiałe słowa, niepojęte skróty myślowe, nie wiadomo, jak wyrobić sobie kartę wędkarską, skąd zdobyć obowiązujące przepisy, a jaką wędkę kupić, jak zawiązać haczyk, co to jest wobler... tutaj z ponownością przyjdą Wam z pomocą portale internetowe. Pamiętajcie, start jest najważniejszy!



Filmowe ciekawostki:

Na potrzeby „Gdzie jest Nemo?” stworzono zupełnie nowy system cieniowania komputerowego, który nazwano „transblurrancy”. Sekwencja z meduzami zawiera podobno w każdym ujęciu co najmniej osiem tysięcy osobników. Filmowym pelikanom stworzono na ekranach komputerów łącznie ponad 350 tysięcy piór, z kolei w sekwencji z żółwiami przewija się aż dwieście sztuk. Dość nadmienić, że przy takiej ilości detali Pixar potrzebował komputerów o ogromnej mocy obliczeniowej, a i tak stworzenie jednej klatki (1/24 sekundy filmu) trwało około czterech dni...

Ekipa Pixara szybko doszła do wniosku, że wszystkie ryby mają bardzo monotonne oczy, które zupełnie nie pasują do dynamiki opowiadanej historii. Po wielu dyskusjach zdecydowano się wykorzystać w roli modelu oczy... psów. To pod tym kątem nieustannie najbardziej ekspresyjne zwierzęta na naszej planecie, więc takie zapożyczenie ma jak najbardziej sens. Przyznajcie się, zastanawialiście się nad oczami rybich bohaterów w tej bajce?



O kocie, który czytał

Raz do czytelnicy ciemną nocą
wlaź budy kotek.

Wiecie, po co?

Najpierw na półkę lek-
ko wskoczył

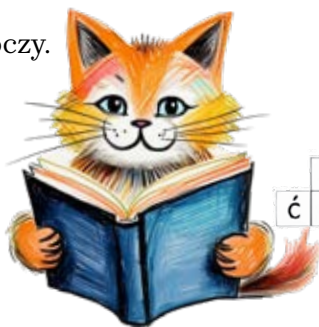
i wlepił w książki kocie oczy.

A co było potem?

Mnie się zdaje, że on
się z książek
uczył bajek.

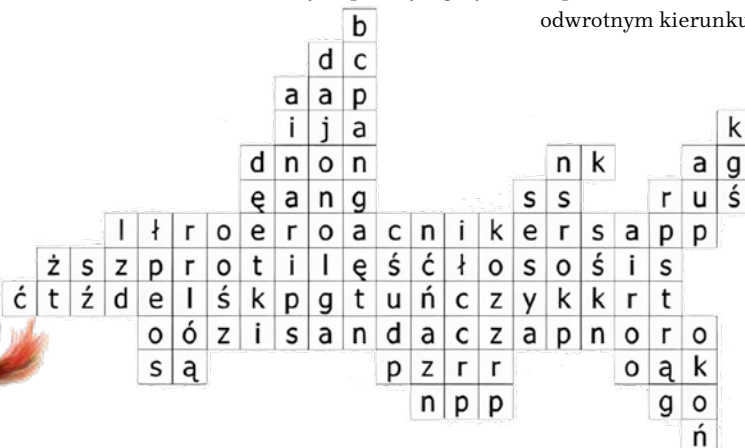
Teraz co wieczór, za-
nim zaśnie,
sam sobie mruczy ko-
cie baśnie.

Barbara Lewandowska



WYKREŚLANKA RYBY

W wodach zarówno słodkich jak i słonych żyje całkiem spora liczba ryb. Ta wykreślanka zawiera 14 różnych gatunków ryb. Pamiętajcie, że możecie szukać zarówno od lewej do prawej, z góry na dół, po skosie a nawet w odwrotnym kierunku.



Soczysty schab ze śliwką

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego

„Dom pełen mięty”

Pyszny schab nadziewany suszonymi śliwkami i pieczony w piekarniku. Idealnie sprawdzi się na święta czy rodzinne uroczystości. Pyszny zarówno na zimno, jak i na ciepło.

Schab, aby był soczysty, trzeba zamarynować go na co najmniej 12 godzin.

Składniki:

- 1,20 kg schabu wieprzowego
- 2 łyżki musztardy
- 4 plastry boczku
- 1 łyżka majeranku
- 1 łyżka słodkiej papryki
- 1 łyżeczka płaska soli
- 1 łyżeczka pieprzu ziołowego
- 2 łyżki oleju
- 150 g śliwek suszonych, kilka moreli

Wykonanie:

Schab umyć, osuszyć i ostrym cienkim, długim nożem zrobić pośrodku nacięcie, taki jakby kanał. Schab posmarować musztardą, posypać pieprzem, solą, majerankiem z każdej strony i przełożyć do naczynia, przykryć i zostawić najlepiej na całą noc, aby mięso



Fot. autorka

się zamarynowało. Rano schab wyjąć z marynaty i wytrzeć go ręcznikiem papierowym.

Śliwki suszone opłukać (jeśli bardzo twarde, można chwilę pomoczyć).

W miejsce nacięcia wkładać śliwki, upychając dosyć mocno, aby całe nacięcie wypełniło się dokładnie, można pomagać sobie trzonkiem drewnianej łyżki. Końce schabu (gdzie był otwór)

zamknąć za pomocą wykałaczki. Schab posmarować olejem, posypać papryką i przełożyć go na duży kawałek folii aluminiowej lub do naczynia ze szczelną pokrywką. Na wierzchu schabu położyć plastry boczku, posypać jeszcze odrobiną majeranku, papryki, polać pozostałym olejem, szczelnie zawinąć folię.

Piekarnik nagrzać do 180 stopni, funkcja góra-dół, wstawić mięso do gorącego piekarnika i piec 45 minut.

Następnie zdjąć folię z wierzchu i piec jeszcze 20 minut, aby schab z wierzchu się zrumienił. Wyjąć mięso z piekarnika, zawinąć znowu szczelnie w folię i zostawić do ostygnięcia, wtedy schab będzie soczysty.

Schab można podać od razu ciepły pokrojony na porcje z dodatkiem ziemniaków lub zimny jako zakąska. ■

Sernik z kokosową kruszonką

Delikatny, aksamitny sernik z kruszonką kokosową to pyszne ciasto, takie na większą okazję i na zwykły dzień. Połączenie zrumienionego kokosu z serem daje niepowtarzalny, wyjątkowy smak i aromat, dzięki czemu sernik jest bardzo smaczny i inny, niż pozostałe serniki. Przepis wymaga trochę pracy, ale smak ciasta nam to wynagrodzi.

Składniki:

- 1 kg sera z wiaderka • 5 jajek • 200 g cukru • 1 budyń waniliowy • 1 cukier waniliowy • 120 g masła

Ciasto kruche:

- 250 g mąki pszennej • 100 g cukru • 1 jajko • 100 g masła • 1 łyżeczka proszku do pieczenia



Fot. autorka

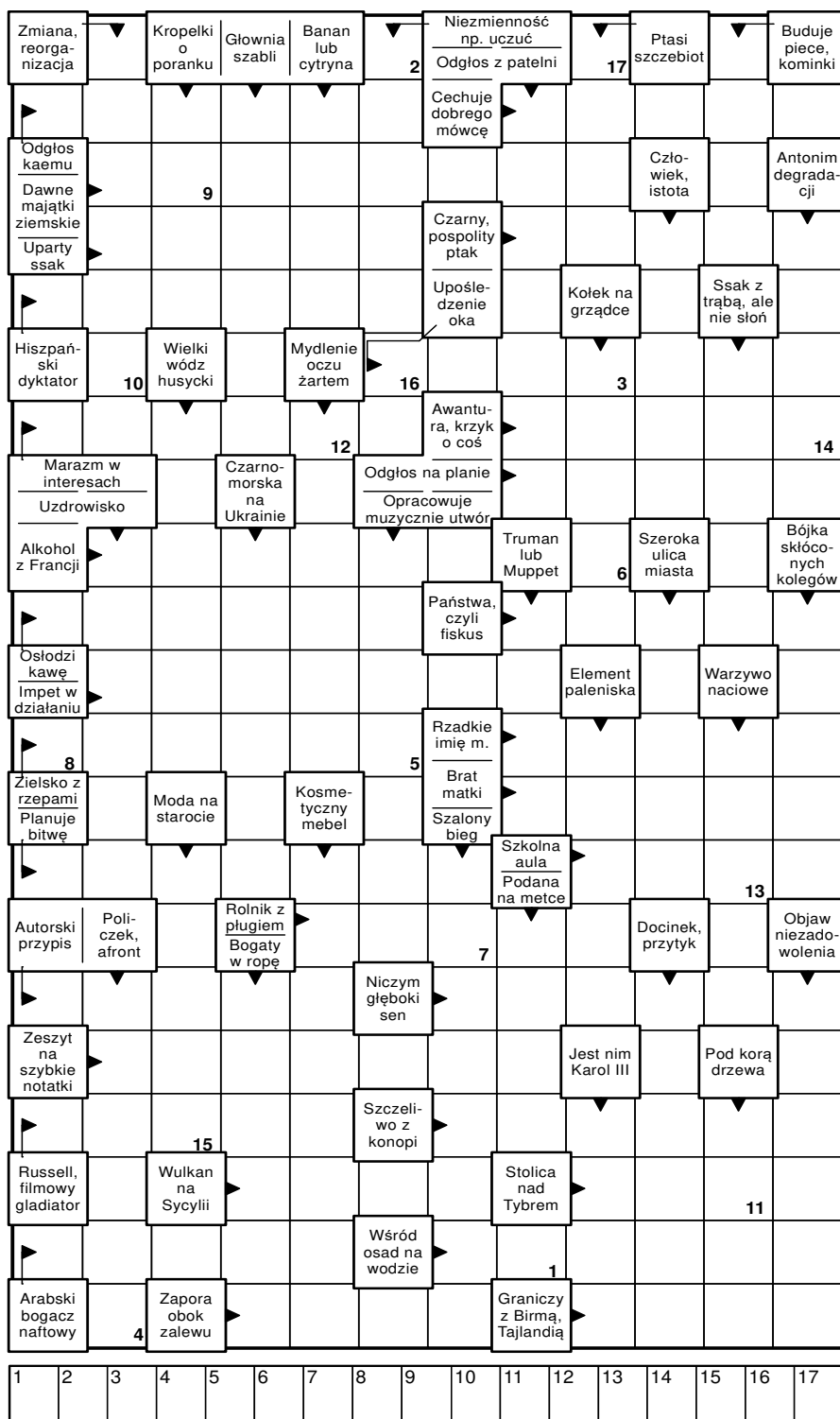
Kruszonka kokosowa:

- 200 g wiórek kokosowych • 1 żółtko • 3 pełne łyżki masła

Z podanych składników zagniatamy ciasto kruche. Mąkę przesiać, wymieszać z proszkiem do pieczenia i z cukrem, dodać masło i posiekać nożem na drobną kruszonkę. Dodać jajko i zagnieść ciasto. Przygotować formę do pieczenia 25 na 40 cm, wyłożyć ją

papierem do pieczenia i rozłożyć ciasto równą warstwą. Z podanych składników zrobić kruszonkę, wiórki wysypać do miski, dodać żółtko i bardzo miękkie masło, palcami wymieszać wszystko i zagnieść kruszonkę. Żółtko oddzielić od białek. Do żółtek dodać cukier i cukier waniliowy i ubić mikserem, następnie ubijając dodawać miękkie masło i po łyżce sera. Do masy serowej dodać budyń w proszku i wymieszać. Ubić pianę z sześciu białek na sztywno, jedno białko zostanie nam od kruszonki, delikatnie wymieszać z masą serową i wyłożyć na ciasto kruche. Po wierzchu posypać sernik kruszonką kokosową i wstawić do nagrzanego piekarnika do 170 stopni funkcja góra-dół i piec 60 minut. Sernik przykryć z wierzchu papierem do pieczenia, żeby kruszonka nam się nie spaliła za szybko. ■

Krzyżówka



ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 27-28 CZERWCA

Poziomo: TERKOT - SWADA - FOLWARKI - OSIÓŁ - WRONA - FRANCO - ŚLEPOTA - ZAPĄŚĆ - RABAN - KLAPS - KONIAK - CUKIER - SKARB - ROZMACH - ŁOPIAN - OREST - WUJEK - STRATEG - SALA - ORACZ - NOTKA - LETARG - BRULION - CROWE - PAKUŁY - ETNA - RZYM - SZEJK - DWÓJKA - TAMA - LAOS

Pionowo: REFORMA - KURORT - OBRAZA - ROSA - PROKOP - RETRO - KLINGA - NIZINA - KUWEJT - OWOC - ŚCIEMA - TOALETKA - STAŁOŚĆ - ARANŻER - GALOPADA - SKWIERK - SHOW - CENA - ĆWIR - PALIK - RUSZT - KRÓL - OSOBA - ALEJA - ALUZJA - ZDUN - TAPIR - SELER - ŁYKO - AWANS - BITKA - GRYMAS

Hasło: Wspaniałomyślność

Uśmiechnij się!

Na przyjęciu chłopak proponuje blondynce:

— Może porozmawiamy?

— Och, nie! Jestem taka zmęczona.

Może lepiej zatańczymy?

Facet cały wieczór topi smutki w kieliszku. W końcu postanawia się zwierzyć barmanowi:

— Jutro wyprowadzam się do innego miasta, znajomi urządzili z tej okazji huczną zabawę.

— Muszę pana bardzo lubić.

— To dlaczego mnie nie zaprosili?

Rozmawiają trzy babcie:

— Mój wnusiu zostanie lekarzem, bo wspaniale robi zastrzyki.

— A mój zostanie ogrodnikiem, bo

ciągle siedzi w ogródku i sadi kwiatki.

— A mój będzie pilotem, bo cały czas moczy szmatę w rozpuszczalniku, wyciąga ją i woła: „Ale odlot, babciu!”

Żona czyni wymówki mężowi:

— Znowu idziesz do klubu z kole-

gami, a przecież dobrze wiesz, że w

przyszłym tygodniu musimy zapłacić ratę za meble.

— Nie bój się, do tego czasu wrócę.

Dwie starszuszki chichoczą na przystanku:

— A wiesz czemu policjanci zawsze chodzą parami? Bo jeden umie czytać, a drugi pisać!

Usłyszało to dwóch przechodzących policjantów. Podchodzą do starsuszek i odzywają się tymi słowami:

— No, no ... Obywatelko! Ładnie to tak władzę szkalować? Poproszę dowody osobiste.

— Będzie mandacik! — mówi zadowolony policjant. — Chodź tu Józek, ja ci będę dyktował, a ty pisz ...

Kobieta zamawia u malarza swój portret:

— Proszę mnie namalować w brylantowych kolczykach, z brylantową kolia i z szafirowymi spinkami do włosów.

— Ależ proszę pani, pani nie ma na sobie nic z tych rzeczy!

— No nie mam. Ale gdybym umarła

wcześniej niż mój mąż, to on się na pewno natychmiast znowu ożeni. A ja chcę, żeby tę jego drugą trafił szlag, jak będzie szukać tej biżuterii.

Dobra wiadomość dla mieszkańców: wraca system rekompensat za ogrzewanie

Sejm przywrócił system rekompensat za ogrzewanie, który obowiązywał w czasie pandemii. Dopłaty będą przysługiwać przez cały sezon grzewczy, jeśli dana osoba złoży wniosek w okresie od 1 września do końca sezonu.

Honorata Adamowicz

Za ustawą o pieniężnej pomocy społecznej dla potrzebujących mieszkańców głosowało 103 posłów.

Paulė Kuzmickienė, przewodnicząca parlamentarnej Komisji Spraw Społecznych i Pracy, powiedziała w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”, że obecna procedura jest niewygodna zarówno dla mieszkańców, jak i samorządów. Procedura przyznawania rekompensaty za ogrzewanie sprzed pandemii jest korzystna nie tylko dla administracji, ale także dla samych ludzi.

SYSTEM SPRZED PANDEMII NIEAKTUALNY OD KWIETNIA

— Przywrócenie systemu rekompensat za ogrzewanie, który był w czasie pandemii, pozwala zarówno samorządom na zmniejszenie obciążeń administracyjnych, jak i obywatelom na zaoszczędzenie czasu bez konieczności zwracania się do instytucji po kilka razy. W zasadzie ten system, że osoby mają prawo do rekompensaty na cały sezon grzewczy, funkcjonował od kilku lat i był naprawdę bardzo korzystny, ale przestał obowiązywać w kwietniu tego roku — informuje Paulė Kuzmickienė.

W I kwartale 2024 r. rekompensatę otrzymywało średnio 205,7 tys. osób miesięcznie, tj. 7,1 proc. całej

To jest dobre rozwiązanie, które pozwoli osobom uprawnionym do rekompensaty ubiegać się o nią raz w sezonie, bez konieczności wielokrotnego udawania się do urzędów i bez marnowania swojego ich czasu



Rachunki za ogrzewanie w sezonie grzewczym 2023/2024 były średnio o ok. 18 proc. niższe niż w okresie 2022/2023 **Fot. Marian Paluszkiwicz**

ludności Litwy, i chociaż liczba beneficjentów spadła o prawie jedną trzecią (28,6 proc.) z 288 do 205,7 tys. osób w porównaniu z I kwartałem 2023 r., liczba beneficjentów pozostaje o około 35 proc. wyższa niż w analogicznym okresie w 2022 r. (152,9 tys. osób).

UBIEGANIE SIĘ O REKOMPENSATĘ TYLKO RAZ W SEZONIE

— Wszyscy widzieliśmy, że ten tymczasowy system był korzystny zarówno dla samorządów, jak i dla samych mieszkańców, i uznaliśmy, że warto mieć taki system na dłuższy czas, że to jest dobre rozwiązanie, które pozwoli osobom uprawnionym do rekompensaty ubiegać się o nią raz w sezonie, bez konieczności wielokrotnego udawania się do urzędów i bez marnowania swojego ich czasu. To dobry regulamin, który został dobrze przedyskutowany z samorządami i ze stowarzyszeniami — zaznacza

przewodnicząca parlamentarnej Komisji Spraw Społecznych i Pracy.

Według danych Ministerstwa Opieki Społecznej i Pracy liczba osób ubiegających się o rekompensatę w sezonie grzewczym 2023/2024 spadła około 1,7 razy (z 724,6 tys. do 434,6 tys. wniosków) w porównaniu z sezonem grzewczym 2022/2023.

— To, że w ostatnim sezonie grzewczym mniej osób zwracało się o kompensację, było spowodowane tym, że ceny wreszcie uregulowały się i przyznając kompensację, pod uwagę był brany majątek. To znaczy, jeżeli osoba ubiegająca się o kompensację ma większy majątek, to wtedy kompensacja nie przysługuje. Przy spadku cen ciepła o około 16 proc. w porównaniu z sezonem grzewczym 2022/2023, rachunki za ogrzewanie w sezonie grzewczym 2023/2024 były średnio o około 18 proc. niższe niż w okresie 2022/2023 — podkreśla Paulė Kuzmickienė. ■

Przeciwni turystyce „bez limitów”

Aleksander Borowik

W wyniku zamiany całych kamienic na apartamenty turystyczne nastąpił chaos i utrudnienia dla mieszkańców, a także znaczny wzrost cen wynajmu długoterminowego.

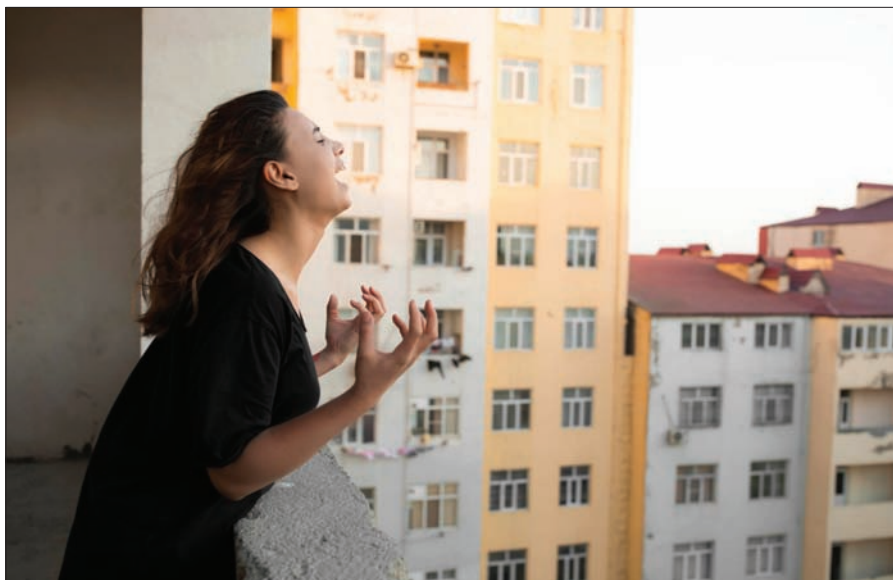
WALKA W NEAPOLU

Autorzy wniosku opracowanego w Neapolu zaapelowali do tamtejszych władz, by natychmiast przestały wydawać zgody na nowe miejsca noclegowe wynajmu krótkoterminowego w centrum, na obszarze wpisanym na listę światowego dziedzictwa UNESCO, a zamiast tego zagwarantowały dach nad głową rodzinom i studentom. Przypomniano, że podobne ograniczenia obowiązują już w niektórych historycznych miastach we Włoszech i w innych krajach Europy.

Zdaniem sygnatariuszy petycji konieczna jest skrupulatna kontrola powstawania miejsc na wynajem krótkoterminowy. Autorzy petycji zapowiedzieli, że plakaty z apelami w tej sprawie, towarzyszące zbieraniu podpisów pod petycją, rozwieszą w różnych punktach stolicy Kampanii. „Nie prowadzimy wojny z turystyką, ale jesteśmy przeciwni turystyce bez limitów i ochrony mieszkańców” — zapewnili.

We Włoszech, z powodu najazdów turystów już rozpoczęły się protesty studentów w związku z horrendalnymi cenami wynajmu.

Po Florencji, Rzymie i Wenecji — Neapol jest kolejnym włoskim miastem, w którym coraz głośniej dyskutuje się na temat masowego zjawiska przeznaczania mieszkań na wynajem krótkoterminowy.



We Włoszech, z powodu najazdów turystów, rozpoczęły się protesty studentów w związku z horrendalnymi cenami wynajmu. Fot. Freepik.com

Wynajem w Europie i Ukrainie

Ceny najmu mieszkań na południu Europy też szaleją. Podwyżki wywołały już protesty nie tylko we Włoszech, drogo jest również w Hiszpanii. Ceny wynajmu mieszkań i domów na południu Europy rosną w zawrotnym tempie. W Hiszpanii trzeba już zapłacić średnio 11,5 euro za 1 mkw.

Jakie zatem są ceny wynajmu na Ukrainie? Oto ceny mieszkań, które ostatnio bardzo wzrosły. Wynajęcie 1-pokojowego mieszkania w Kijowie w ciągu roku wzrosło średnio o 40 proc., we Lwowie o 24 proc., Dniepro-

pietrowsku o 30 proc. Taka tendencja nastąpiła z powodu powrotu Ukraińców z zagranicy i terenów działań wojennych.

W czołówce wynajmu są zachodnie regiony. We Lwowie — 243 euro, Zakarpaciu — 240, Rivnie — 198 euro. Za rok! Na Litwie mamy tyle za miesiąc... Kijów w tym rankingu jest poza podium — średnia cena rocznego wynajmu to wydatek rzędu 183 euro. Najtaniej jest — z oczywistych powodów, w przyfrontowych miastach — Mikołajewsku i Sumach — 70 euro. A w Chersoniu dach nad głową kosztuje 57 euro rocznie.

Uruchomiono kurs gotowości na dzień X

Ministerstwo Ochrony Kraju RL uruchomiło w piątek kurs gotowości na dzień X, mający na celu wzmocnienie odporności w społeczeństwie na wypadek wojny. Oczekuje się, że w tym roku weźmie w nim udział około 33 tys. osób, a w przyszłym roku — 50 tys.

Szef resortu ochrony kraju Laurynas Kasčiūnas tłumaczy, że kurs składający się z zajęć teoretycznych i praktycznych jest skierowany do

osób, które „chcą zdobyć większą wiedzę na temat zapewnienia osobistego bezpieczeństwa, przetrwania i funkcjonowania w stanie wojny, zaplanowania działań rodziny, zapobieżenia chaosowi”.

Kurs obejmuje zajęcia z wiedzy podstawowej, ośmiogodzinne szkolenie teoretyczne z zakresu odporności na zagrożenia hybrydowe oraz dwięciogodzinne zajęcia praktyczne

z umiejętności przetrwania wojny i pomocy innym.

Sondaż opinii społecznej przeprowadzony w grudniu 2023 r. na zamówienie resortu obrony wskazuje, że 62 proc. mieszkańców Litwy nie jest wystarczająco poinformowanych o możliwościach udziału w oporze cywilnym i nie wie, co robić w przypadku mobilizacji.

Aleksandra Akińczo, PAP

TVP

WILNO

7.00 Detektyw Literka
7.10 S. anim. „Przyjaciele Misia i Margolci”
7.35 Jedź na zdrowie
7.45 Pięknie przyprawiona
8.00 Info Wilno
8.20 Studio Wilno
8.40 Forum
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Kuchenne recepty
10.55 Gra słów
11.20 S. anim. „Przyjaciele Misia i Margolci”
11.50 Zakochaj się w Polsce
12.10 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno
13.05 Dobre historie
13.30 Tygiel
13.45 Giganci nauki
14.35 Tacy byliśmy
15.00 Słownik polsko@polski
15.30 Raport naukowy
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Detektyw Literka
17.20 Przyjaciele Misia i Margolci
17.45 S. „Blondynka”
18.30 Nowe spojrzenie
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”
20.35 Res Poloniae
21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.25 S. „Leśniczówka”
21.50 „Dzikie serce”
23.00 Na sygnale
23.45 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Anna Dymna – spotkajmy się
00.45 Res Poloniae

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Morderstwa na północy”
9.50 S. „Komisarz Rex”
10.40 S. „Cała Schnell”
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Szczęśliwy pies”
13.45 Litwa tańczy
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 Festiwal Piosenki „Studium Stulecia”
18.30 Ważna godzina
19.30 Festiwal Piosenki „Studium Stulecia”
20.00 Festiwal Piosenki 2024
23.00 S. „Wikingowie”
23.45 S. dok. „Rejsy dookoła świata”



6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Płomień”
8.00 S. „Słodko razem”
9.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Inna miłość”
15.30 S. „Aromat miłości”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.25 Piłka jest okrągła
19.30 KK2
20.00 Od...do...
20.30 Pani chłopka
21.30 Wiadomości
22.30 „Sędzia i kat” thriller
00.35 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Entuzjaści

7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Na drodze sprawiedliwości
8.30 7 dni Kowna
9.00 Dzień dobry Litwo
11.30 Białoruska Pogoń
12.00 STOP linia
13.00 Perspektywa
13.30 Uwaga! Szukamy sztuki
14.00 Prognoza
14.30 S. dok. „Kompozytorzy geniuszu”
15.30 S. „Z pamiętnika położnej”
16.25 Tematy wideo w Japonii
16.30 Dzień dobry Litwo
18.00 Festiwal Piosenki 2024
20.00 Pole bitwy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Długi film o życiu” komediodramat
23.10 „Wyznania”
23.35 Jesteśmy Ukraińcami.
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)



6.00 „Rolnicy szukający miłości”
7.00 TV pomoc
8.55 S. „Pani Fazilet i jej córki”
10.00 S. „Trójkąt miłosny”
11.00 S. „Kobiety lekarz”
12.00 S. „Nie puszczaj mojej ręki”
14.00 S. „Niezrównana miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Rolnicy szukający miłości”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
21.40 Mistrzostwa Europy w piłce nożnej

00.15 Turniej koszykówki mężczyzn



6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Oddział nr 44”
9.30 S. „Toptun”
10.30 S. „CSI. Miami”
11.30 S. „Świeża krew”
12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Toptun”
17.00 S. „Świeża krew”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Ale numer!”
21.00 „Jonah Hex” film fab.
22.40 „Za linią wroga 4” film fab.

Irytas.tv

5.30 „Realna mistyka”
6.30 S. dok. „Na tropie zabójców”
7.30 Przysmaki z grilla
8.00 S. „Szpital centralny”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Strażnik Karpacki”
11.00 S. „Raj”
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Realna mistyka
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
17.00 S. „Szpital centralny”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Przysmaki z grilla
19.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Realna mistyka”

21.25 S. „Raj”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
23.30 S. „Szpital centralny”
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”



5.45 S. „Elementary”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Wojny magazynowe”
9.00 „E-gazas dugnas”
9.30 S. dok. „Najtwardsi piloci Dzikiej Alaski”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 S. „Najlepsi kierowcy ciężarówek”
12.00 „Walki tytanów”
13.00 „Jeden”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Elementary”
18.00 S. „Simpsonowie”
18.40 Mistrzostwa Europy w piłce nożnej
21.15 „Nieznajomy” thriller
23.05 S. „Szczęki szatana”



6.00 S. „Skradzione życie”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Detektyw z wybrzeża”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 „Obiecany”
16.30 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Gry losu”
18.00 S. „Ślepa”

19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Morderstwa w Sandhamn”
23.25 „Cassandra. Wieczne piękno”
01.30 S. „Spirala”



06.15 S. „Dziedzictwo”
07.05 S. „Złoty chłopak”
08.00 Transmisja Mszy Świętej
08.30 „Kościół z bliska”
09.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”
09.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 „Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Relacja z Greckokatolickich uroczystości św. Piotra i Pawła w Chrzanowie”
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
19.00 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 „19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.15 „Gra na Maksa”
20.30 „EURO 2024”
00.15 „Gra na Maksa”

TVP KULTURA

07.05 „Afish kulturny ekstra”
07.15 „Muzyczne poranki”
07.45 „Tamte

lata, tamte dni”
08.20 „Szlakiem Kolberga”
09.00 „Podróże z historią”
09.40 Informacje kulturalne
10.05 S. „Dom”
11.55 „Portrety – Marlon Brando, aktor zwany pożądaniem” film dok.
13.40 „Rodzina Durrellów”
14.40 „Błękitna nuta” dramat
17.00 S. „Dom”
18.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
19.50 „Elvis Costello: Mystery Dance” film dok.
21.00 „Mąż fryzjerki” dramat
22.35 „Bądź sobą, czyli nieopowiedziana historia Alice Guy” film dok.
00.30 „Tamte lata, tamte dni”

TVP POLONIA

7.00 Dziennik Regionów
7.30 „Pozyteczni.pl”
8.00 „Kuchenne recepty”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Stacja Innowacja”
12.30 „Rodzinka.pl”
13.00 „Gość Poranka”
13.20 „The Kolors”
13.50 S. „Lalka”
15.20 „Lasko-wik & Malicki”
16.05 „Jak to działa”
16.35 „Zwierzaki Czytali”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 „Rodzinka.pl”
18.00 Dziennik Regionów
18.10 „Polska z Miodkiem”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Leśniczówka”
19.20 „Polskie dziedzictwo”
19.50 „Wielcy polscy wynalazcy w II

Rzeczypospolitej”
20.10 „Kamperem po Południu”
20.30 „Wędrowiec Polski”
21.00 „Dziennik Regionów”
21.25 S. „Ojciec Mateusz”
23.15 „Kombii na dobry wieczór”
00.10 „Dziennik Regionów”

TVP HISTORIA

07.00 „Był taki dzień”
07.09 „Ja Cię uczę”
07.30 „Spór o historię”
08.00 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
08.05 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
08.10 „Działo się w Krakowie”
08.17 „Z biegiem lat, z biegiem dni”
10.05 „Mazury nieodkryte”
11.00 „Mikrosmosy” film dok.
11.15 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.40 „Kultowe zabytki”
12.30 „Notacje – Stanisław Radwan. Przedmiot muzyczny”
12.45 „Było, nie minęło”
13.05 S. „Sława i chwala”
14.05 „Riese – Tajemnice wykute w skałę”
15.05 „Dzisiaj w Warszawie, jutro gdzieś w świecie” film dok.
15.25 S. dok. „Kroniki Hitlera”
16.15 „Myśliciele”
16.20 „Korona królów”
16.45 „Mazury nieodkryte”
16.55 „Sensacje XX wieku”
17.40 „Polska i świat z historią w tle”
18.00 „W dzień targowy” film dok.
18.55 „Był taki dzień”
19.00 „Spór o historię”
19.30 „Z biegiem lat, z biegiem dni”

20.55 „Cichociemni” film dok.
22.05 „Gnoje” dramat
23.30 „Ślady – Tadeusz Gajcy” film dok.



00.10 Savionalia
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Więźniarki
07.30 Póki nadzieja
08.45 Mateczniki Polskości
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Świat widziany sercem
10.00 Papież Polak do Rodaków
10.35 Słowo życia
10.40 Święty na każdy dzień
10.45 Muzyczne chwile
11.00 Informacje dnia
11.15 Jak my to widzimy – z daleka widać lepiej
11.45 Zew natury
12.05 Mocni w Wierze
12.35 Słowo życia
12.40 Ma się rozumieć
12.50 Święty na każdy dzień
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 W kółce płomienia
14.05 Europejska perła baroku
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 NZS Buntownicy
16.00 Kurierskim szla-

kiem. Azymut Węgry
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Jestem mamą
17.25 Przyroda w Obiektywie
17.40 Zdrowie z Bożej Apteki
17.55 Śląskie ślady Świadka Prawdy – błogosławiony Ryszard Henkes SAC
18.10 Prosto o gospodarce
18.30 Zostań Żołnierzem RP
18.45 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy ma-łuch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 „Jan Paweł II – Brat naszego Boga” – Koncert z Kościoła pw. Św. Brata Alberta w Krakowie



7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
10.30 Skarby z szopy
12.00 Ocalić dom
14.00 Wiejski dom w wielkim stylu
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy starych: renowacje
21.00 Gorączka złota: złoty szlak
00.00 Złoto Ameryki

TVP

WILNO

7.00 Zwierzaki Czytali
7.10 GO-TU--JE-MY-GOFRY
7.20 S. anim. „Przygody Kota Filemona”
7.30 Moda na rodzinę
8.00 Info Wilno
8.15 Studio Wilno
8.35 Woronicza 17
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 W kotle historii
10.55 Gra słów.
 Krzyżówka
11.20 Zwierza-ki Czytali
11.35 S. anim. „Przygody Kota Filemona”
11.45 Dobre historie
12.10 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.35 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno
13.05 Było, nie minęło
13.30 Reporta-że kresowe
13.40 Va Banque
14.35 To jest grane
15.00 Słownik
 polsko@polski
15.25 Jak to działa
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 GO-TU--JE-MY-GOFRY
17.20 Zwierza-ki Czytali
17.40 S. „Bodo”
18.35 Tygiel
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Panorama litewska
19.45 S. „M jak miłość”
20.35 Res Poloniae
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.25 S. „Leśniczówka”
21.50 Hity wszech czasów
23.00 S. „Na sygnale”
23.50 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Pozyteczni.pl

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,

8.30 Wiadomości
9.00 S. „Morderstwa na północy”
9.50 S. „Komisarz Rex”
10.40 S. „Cała Schnell”
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Szczęśliwy pies”
13.45 Litwa tańczy
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 Festiwal Piosenki „Studium Stulecia”
18.30 Ważna godzina
19.30 Festiwal Piosenki „Studium Stulecia”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Festiwal Piosenki „Studium Stulecia”
22.00 Festiwal Piosenki 2024. Wieczór zespołowy „Drzewo Życia”
00.20 S. dok. „Rejsy dookoła świata”



6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Płomień”
8.00 S. „Słodko razem”
9.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Inna miłość”
15.30 S. „Aromat miłości”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.25 Piłka jest okrągła
19.30 KK2
20.00 Od...do...
20.30 Pani chłopka
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Gość weselny” thriller
00.25 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej

6.05 Dzieci tysiąclecia Litwy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Liga talentów muzycznych 200. Połaga
8.30 Wiara i życie
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Jesteśmy Ukraińcami
12.00 Litwin w sercu
13.00 Zupa naukowa
13.30 Euromaxx
14.00 To jest kino.
14.30 S. dok. „Sztuka przestrzeni”
15.30 S. „Z pamiętnika położnej”
16.25 Tematy wideo w Japonii
16.30 Dzień dobry, Litwo
18.30 „Babcu, naucz mnie”
19.00 „Dalej od miasta”
19.30 „Roger Corman – Papież kina popowego” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Wieczór liryczny – „Gry postfluksowe”
22.30 Wileński Jazz 2023
23.30 Euromaxx
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)



6.00 „Rolnicy szukający miłości”
7.00 TV pomoc
8.55 S. „Pani Fazilet i jej córki”
10.00 S. „Trójkąt miłosny”
11.00 S. „Kobięcy lekarz”
12.00 S. „Nie puszczałam mojej ręki”
14.00 S. „Niezrównana miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Rolnicy szukający miłości”
20.30 S. „Ruth z Hollywood”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.00 „Kościół Po-

marańczowy” teatr
00.15 Turniej koszykówki mężczyzn



6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Oddział nr 44”
9.30 S. „Toptun”
10.30 „Wezwanie”
11.30 S. „Świeża krew”
12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Toptun”
17.00 S. „Świeża krew”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Ale numer!”
21.00 „Bad Ass: Twardziel” komedia
22.50 „Jonah Hex” film fab.

Irytas.tv

5.30 Nowy dzień
6.30 S. dok. „Na tropie zabójców”
7.30 W cieniu mężczyzny
8.00 S. „Szpital centralny”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Strażnik Karpacki”
11.00 S. „Raj”
12.00 W świecie koszykówki
12.30 Pytanko
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Realna mistyka
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
17.00 S. „Szpital centralny”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Cel podróży
19.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Real-

na mistyka”
21.25 S. „Raj”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
23.30 S. „Szpital centralny”
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”



5.45 S. „Elementary”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazyny nowe wojny”
9.00 „Na jednym końcu haczyk”
9.30 S. „Najtwardsi piloci Dzikiej Alaski”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 S. „Najlepsi kierowcy ciężarówek”
12.00 „Walki Tytanów”
13.00 „Jeden”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Elementary”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 Turniej koszykówki mężczyzn
21.00 „Radio-wóz” thriller
22.50 Mistrzostwa Europy w piłce nożnej
23.00 S. „Szczęśliwi szatani”



6.00 S. „Skradzione życie”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Detektyw z wybrzeża”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 „Obiecany”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Gry losu”
18.00 S. „Ślepa”
19.00 S. „Dok-

tor House"
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Morderstwa w Sandhamn”
01.20 S. „Spirala”



06.15 S. „Dziedzictwo”
07.05 S. „Złoty chłopak”
08.00 Transmisja Mszy Świętej
08.30 „Zrujnowani odbudowani”
09.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”
09.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Rok w ogrodzie Extra”
13.50 „Królestwo. Jak grzyby stworzyły nasz świat” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
19.00 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 „19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.19 „Reporterzy”
21.35 „Mecz – teleturniej piłkarski”
22.30 „Gra na Maksa”
22.45 „Rozegraj to na luzie” komedia
00.30 „Ula” film dok.

TVP KULTURA

07.00 „Afiszy kulturalny ekstra”
07.15 „Muzyczne poranki”
08.00 „Tamte lata, tamte dni”
08.40 „Szlakiem

Kolberga”
09.15 „Podróże z historią”
10.00 S. „Dom”
11.50 „Błękitna nuta” dramat
14.20 „Rodzina Durrellów”
15.20 „Do widzenia, do jutra”
17.00 S. „Dom”
18.50 „Rzecz Polska”
19.15 Którędy po sztukę
19.30 Informacje kulturalne
19.50 „Reżyserzy”
21.00 „W trzy miesiące dookoła świata” film obycz.
22.50 S. „Kafka”
23.50 „Mąż fryzjerki” dramat

TVP POLONIA

7.00 Dziennik Regionów
7.30 „Jak żyje las...”
8.00 „Okrasa łamie przepisy”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Polacy na medal”
12.30 „Rodzinka.pl”
13.00 „Gość Poranka”
13.20 „Gwiazdozbiór TVP Rozrywka”
13.50 S. „Ojciec Mateusz”
15.35 „Kombii na dobry wieczór”
16.35 S. anim. „Animowanki”
16.45 „GO – TU – JEMY”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 „Rodzinka.pl”
18.00 Dziennik Regionów
18.10 „Polska z Miodkiem”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Leśniczówka”
19.20 „Śladami Mickiewicza. Paryż”
19.50 „Rzecz Polska”
20.10 „Kierunek Zachód”
20.30 „Wędrowiec Polski”
21.00 „Dziennik

Regionów”
21.25 S. „O mnie się nie martw”
23.15 „Studio w kontakcie”
00.10 „Dziennik Regionów”

TVP HISTORIA

07.00 „Był taki dzień”
07.15 „Ja Cię uczyć każę”
07.40 „Spór o historię”
08.10 „Galeria malarstwa polskiego”
08.20 „Z biegiem lat, z biegiem dni”
09.45 „Kuchnia Jagiellonów”
10.10 „Euforia” film dok.
10.30 „Historia Polski” film dok.
11.25 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.00 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.55 „Woda cenniejsza niż perły i złoto” film dok.
13.05 „Było, nie minęło”
13.30 S. „Sława i chwała”
14.25 „Zagrabiony, odnaleziony, odzyskany” film dok.
15.20 „Wieliczka” film dok.
15.35 „Bobrze, czy na Wigrach jest dobrze?” film dok.
16.25 „Był taki dzień”
16.33 „Korona królów”
16.55 „Sensacje XX wieku”
17.40 „19:91” film dok.
18.05 „Mała Polska w Indiach” film dok.
18.55 „Historia na ten czas”
19.00 „Spór o historię”
19.30 „Z biegiem lat, z biegiem dni”
20.50 „Lustro” film dok.
21.05 „Smorawiński” film dok.
22.00 S. „Stawka większa niż życie”
22.55 „Drobny, kruchy człowiek.” film dok.
23.50 „Magik” film dok.



00.50 Polski Chleb
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Zostań Żołnierzem RP
01.50 Święty na każdy dzień
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy małuch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Prosto o gospodarce
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Bł. Maria Teresa Ledóchowska
07.55 Fide et amore: Liturgia gregoriańska
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy małuch to potrafi
09.50 Słowo życia
10.00 Śladami s. Heleny Majewskiej
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Sanktaria polskie
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11.50 Muzyczne chwile
12.00 Wypłynę na głęboką
12.25 Jestem mamą
12.40 Prosto o

gospodarce
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Pamięć Sybiru
14.20 Słowo życia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Ona nigdy nie była sama – Czcigodna Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska
16.00 Polskie ślady w Ziemi Świętej
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 Gaz ziemny w Polsce – Początek historii
17.50 Słowo życia
18.00 Po stronie prawdy
18.50 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Opowieści z Księgi Cnót
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Pielgrzymka Benedykta XVI do Ziemi Świętej



7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Łowcy klasyków
23.00 Fani czterech kółek
00.00 Nagi instynkt przetrwania

TĖVYNĖS IEŠKOJIMAS

Česlovo Milošo poezijos vakaras/ Wieczór poezji Czesława Miłosza

SZUKANIE OJCZYZNY

Jolanta Dapkūnaitė
Edvard Keizik
Sabina Lachowicz
Tomasz Sokolowski
Folkloro ansamblis „Verdenė“

Liepos 11 d. 19.00 val./ 11 lipca, godz. 19:00.
Glitiškių dvaras, Vilniaus r. sav./ Dwór w
Glinciszkach, rejon wileński.

Įėjimas nemokamas/ Wstęp wolny
Renginys lietuvių ir lenkų kalbomis
Wydarzenie w języku litewskim i polskim

Organizatoriai/ Organizatorzy:



Nemenčinės kultūros centras
Centrum Kultury w Niemenczynie



Stowarzyszenie
„WSPÓLNOTA POLSKA“



Vilniaus
rajo savivaldybė

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

USŁUGI

Pomagam i doradzam w sprzedaży bądź wynajęciu domu, mieszkania lub ziemi.

Tel. +370 645 444 47

Wykonujemy prace wysokiej jakości i w terminie: architektura krajozrazu, układanie kostki brukowej. Doświadczenie 10 lat. Wilno, tel. +370 684 30 018

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. 8 600 18 083 (Leon)

KAWIARNIA

SULTINIA

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania



Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

Kobieta poszukuje pracy.
Ma prawo jazdy kategorii B.
Proponować różne warianty.
Tel.: +370 614 34 020 Beata

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej (Naugarduko) 76. Pokój Nr. 211. Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem tel. (+370 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00. Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Zatrudnimy ślusarza (mechanika)

- wynagrodzenie od 800 euro
- miejsce pracy: Wilno, Birbynių g. 4A
- obowiązki: remont samochodów

Informacja:

+370 685 040 80
info@klion.lt

**KURIER WILEŃSKI****Prenumerata 2024**

na kolejny miesiąc trwa do 28 dnia każdego miesiąca

Wydanie codzienne (kod 0044)

Na miesiąc 10,00 €

Na 3 miesiące 28,00 €

Na 6 miesięcy 54,00 €

Wydanie magazynowe (kod 0172)

Na miesiąc 4,00 €

Na 3 miesiące 11 €

Na 6 miesięcy 21,00 €

Dla osób niepełnosprawnych oraz emerytów**Wydanie codzienne (kod 0227)**

Na miesiąc 9,00 €

Na 3 miesiące 25,00 €

Na 6 miesięcy 49,00 €

Prenumerata dla czytelników za granicą**Wydanie codzienne**

Na miesiąc 20 €

Na 6 miesięcy 120 €

Wydanie magazynowe

Na miesiąc 10 €

Na 6 miesięcy 60 €

„Kurier Wileński” można zaprenumerować:

- w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
- drogą elektroniczną: www.prenumeruok.lt;

Zasięgnąć informacji można pod nr. tel. (8-5) 260 84 44, Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius, kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

Spray na niedźwiedzie dla mieszkańców



Mieszkańcy włoskiego Trydentu powinni zostać wyposażeni w spray na niedźwiedzie. To reakcja na zwiększającą się populację tych zwierząt w regionie i ich coraz częstsze wizyty w pobliżu miejsc zamieszkania ludzi. Zdaniem władz wyposażenie mieszkańców Trydentu w spray jest konieczne w związku ze stałym wzrostem populacji niedźwiedzi, które wchodzi do miasteczek. Spotkania z niedźwiedziami na szlakach leśnych i w górskich miejscowościach są już niemal codziennością. W związku z kolejnymi przypadkami podchodzenia niedźwiedzi do osad straż leśna rozpoczęła także monitoring ich zachowań.

Fot. Freepik.com

Wino sprzed 2000 lat znalezione w Hiszpanii

W Carmonie w Hiszpanii w rzymskim grobowcu sprzed 2000 lat znaleziono wino w stanie płynnym. Prowadzący badania prof. Jose Rafael Ruiz Arrebola, powiedział w środę dla CNN, że w 2019 r. podczas remontu domu w Carmonie odkryto nietknięty rzymski grobowiec. Znaleziono w nim skremowane szczątki ludzkie, spaloną kość słoniową, a także naczynie z ok. 4,5 l płynu.

Analiza chemiczna potwierdziła, że jest to wino białe. Odkryte sole mineralne wskazały, że trunek był zrobiony z winogron ze szczepu Palomino Fino, z którego do tej pory produkuje się wina w Andaluzji.

Hiszpańscy naukowcy twierdzą, że ich odkrycie detronizuje dotychczasowego rekordzistę — w mieście Spira w Niemczech odnaleziono butelkę z płynnym winem, którą datuje się na ok. 1700 lat. Znaleziona w 1867 r. także w rzymskim grobowcu amfora nie została do tej pory otworzona, więc wiek płynu nie został potwierdzony analizą chemiczną.

Sułtan chce kupić słynną posiadłość Berlusconi



Sułtan Brunei chce kupić słynną rezydencję zmarłego w ub. roku byłego premiera Włoch Silvio Berlusconi. Jej wartość szacuje się na ok. pół miliarda euro. Wśród atrakcji posiadłości Villa Certosa na Sardynii jest sztuczny wulkan, który polityk i magnat medialny prezentował swoim gościom.

Według włoskich mediów, wystawioną na sprzedaż posiadłość w Porto Rotondo na Szmaragdowym Wybrzeżu, ze 126 pokojami i parkiem o powierzchni 120 hektarów, zainteresował się 77-letni sułtan Brunei Hassanal Bolkiah, którzy od ponad pół wieku stoi na czele monarchii absolutnej.

Fot. CC BY 2.0

Fotomigawka



■ Kiedy ma się najlepszy widok na imprezę Fot. Dainius Labutis, ELTA